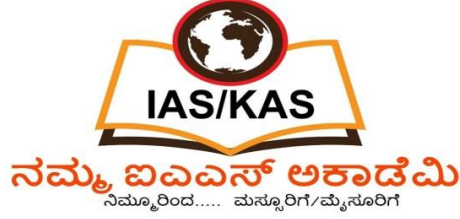

ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನೋಟ್ಸ್ ಗಳು

(SAMPLE NOTES FOR KPSC FDA/SDA EXAM)

CONTENT

1.POLITY (MODULE) SAMPLE

2.HISTORY (MODULE) SAMPLE

3.GEOGRAPHY (MODULE) SAMPLE

4.ECONOMY (MODULE) SAMPLE)

5.NAMMAPEDIA (MODULE) SAMPLE

1.POLITY (MODULE) SAMPLE

ಅಧ್ಯಾಯ-1 : ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ(HISORICAL BACKGROUND)

ಓದುವಾಗ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂದರೆ

- ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ಇವೆ. ಅದನೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ನೆನಪಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ?
- ಪ್ರತಿ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲೂ ಹಲವು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿವೆ. ತುಂಬ ದಿನದವರೆಗೆ ಇದನೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಮರೆಯದೆ ನೆನಪಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ತುಂಬ ಕನ್ಫ್ಯೂಸ್(CONFUSE) ಆಗುತ್ತದೆ.

ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರವೇ ಈ ನೋಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದು ಕಥೆ ಅಥವಾ ಚಿತ್ರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ನೆನಪಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯ ದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

- 1600 ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಬ್ರಿಟನ್ ರಾಣಿಯಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದರು.ಇದನ್ನೇ ರಾಯಲ್ ಚಾರ್ಟರ್(ROYAL CHART) ಎನ್ನುವರು.
- 1765 ರಲ್ಲಿ, EIC(EAST INDIA COMPANY) ಯು 'ದಿ ವಾನಿ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು' ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು - ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಷಾ ಅಲಾಮ್ ಬಕ್ಸಾರ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತನಂತರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದನು. ಇದರಿಂದ ಇಬಿಸಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯದತ್ತ ತಮ್ಮ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಸದವಕಾಶ ಉಂಟಾಯಿತು.
- 1857 ರ ದಂಗೆ - ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೊದಲ ಯುದ್ಧ.ಇದನ್ನು 'ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ' /ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಂಗೆ ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯುವರು.
- ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ 1858 ರಲ್ಲಿ - ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿ ಆಡಳಿತ ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಿತು. ನಂತರ ನೇರವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಭಾರತವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಆಳಿತು. ಇದನ್ನೇ ಕ್ರೌನ್ ರೂಲ್ (CROWN RULE)ಎನ್ನುವರು.
- ಆಗಸ್ಟ್ 15, 1947 ರಂದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡುವವರೆಗೂ ಕ್ರೌನ್ ಆಡಳಿತ ಮುಂದುವರೆಯಿತು.

ನೀವು ಓದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಎರಡು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದೇ? -

- (1773-1858) ಕಂಪೆನಿ ಆಡಳಿತ (COMPANY RULE)
- (1858-1947) ಕ್ರೌನ್ ರೂಲ್ (CROWN RULE)

ಈಗ ಯೋಚಿಸಿ 1600 EIC ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು 1773 ರಲ್ಲಿ ಕಂಪೆನಿ ನಿಯಮವು ಏಕೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು?

ಈ 2 ರೂಲ್ ನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ 3 ಕಾಯಿದೆ ಗಳನ್ನೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ

ಕಂಪೆನಿ ಆಡಳಿತ (COMPANY RULE) (1773-1858)	ಕ್ರೌನ್ ರೂಲ್ (CROWN RULE) (1858-1947)
1. ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ 2.. ಪಿಟ್ಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ಟ್ 3. ಬಾರ್ಬರ್ ಆಕ್ಟ್	1.ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯ್ದೆಗಳು 2.ಇಂಡಿಯನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಕ್ಟ್ 3.ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಾಯ್ದೆ

ಕಂಪೆನಿ ಆಡಳಿತ (COMPANY RULE) (1773-1858)

1773 ರಲ್ಲಿ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪೆನಿಯು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಸಹ ಎದುರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಹ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿತ್ತು

ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಹ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಂಪೆನಿಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಜನರು ಷೇರುದಾರರಾಗಿದ್ದರು.

ಈಗ, ಈ ಷೇರುದಾರರು (ಕೆಲವರು ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಬಾಗಿರಾಗಿದ್ದರು)

"ನಾವು ಈ EIC ಜೊತೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇದು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆ ಯನ್ನು ಎದರಿಸುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ಇದರಿಂದ ಏನು ಲಾಭ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರ ಬದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವತ್ತಿಲ್ಲ ..ಎಂದಂತೆಲ್ಲ ಯೋಚಿಸಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ರಚಿಸೋಣ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು "

EIC ಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಕ್ಟ್ ಯನ್ನು ತರಬೇಕು ,ಹಾಗಾದರೆ ಅದನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯೋಣ ??? ಅದೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್

1773 ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್

ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷರು , ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ

ಕಾಯಿದೆ ಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು (FEATURES OF THE ACT)

- ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಂಸತ್ತು EIC ಕಂಪನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಕಂಪನಿಯ ಷೇರುದಾರರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು .
- ಬಂಗಾಳದ ಗವರ್ನರ್‌ನನ್ನು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ರಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಯಿತು ವಾರನ್ ಹೇಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್(1774-1785) ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ಅವನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನಾಲ್ವರು ಸದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು

ಇವನ ಹೆಸರು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? - ಈ ಕಾಯಿದೆ ಬರುವ ತನಕ, EIC ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿತ್ತು . ಆದರೆ ಇದೀಗ ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ವಾರನ್ ಹೇಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್ ಬಂದರು. EIC ನವರು ಅವರನ್ನು HATING ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. (ಹ್ಯಾಟಿಂಗ್ -> ಹಾಸ್ಟಿಂಗ್ -> ವಾರೆನ್ ಹೇಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್)

- ಈ ಕಾಯಿದೆ ಮೂಲಕ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು.
- ಮದ್ರಾಸ್ ಹಾಗೂ ಮುಂಬೈ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ಗಳು ಬಂಗಾಳದ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಅವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅವು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾಗಿದ್ದವು.
- 1774ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿತು . ಒಬ್ಬರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, 3 ಜನ ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು.
- ಕಂಪನಿಯ ಸೇವಕರು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯರಿಂದ ಲಂಚ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಇದು ನಿಷೇಧಿಸಿತ್ತು.
- ಕೋರ್ಟ್ ಆಫ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ಸ್ (ಕಂಪನಿಯ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ) ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳ (REVENUE, MILITARY, CIVIL, Etc..) ಬಗ್ಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು.

ರೇಗುಲೇಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ನಿಂದ ಏನಾದರು ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಯಿತೆ??

ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಹಾಗೆ ಇದ್ದವು. ಇಐಸಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಸಿಒಡಿ) ಅವರೇ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದರು . ಆದ್ದರಿಂದ, 1781 ರಲ್ಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಸಿಒಡಿ ರನ್ನು ಕರೆಯಿತು ಮತ್ತು ರೆಗುಲೇಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಿಒಡಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಂಚ ನೀಡಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೌನವಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿನಂತಿಸುವ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ರಚನೆಯಾಯಿತು.

ಪಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ಟ್ 1784

ಇದನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕಾರಣ??

- ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು 1773 ರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆಗಳ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಬಯಸಿತು,
- ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು . ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ಟ್ 1784 ಅನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರು.

"ಪಿಟ್" ಎಂಬ ಹೆಸರು ಏಕೆ ? ಆಗಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಧಾನಿ ವಿಲಿಯಂ ಪಿಟ್..

ಕಾಯಿದೆ ಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- EIC ನ ಸಿಬ್ಬಿ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು ,ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ EIC ಯು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿತು
- ಈಗ, COD ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ರಚನೆ ಯಾದ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ (BOC) ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಇದನ್ನು " ದ್ವಿಸರ್ಕಾರ SYSTEM OF DOUBLE GOVERNMENT) (COD + BOC) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು
- BOC ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ (ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ) ಅಥವಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ "ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಸ್ಟಿ"(BRITISH POSSESSIONS) ಗಳ ಆದಾಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ತಮಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿತು.
- ಆದ್ದರಿಂದ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಆದರೆ CODಯು ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿ ಚಾರ್ಟರ್ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಪಿಟ್ಸ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಆಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ "ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಒಡೆತನದ ಭಾರತ (BRITISH POSSESSIONS) " ಎಂದು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕರೆದರು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಹೈಲೈಟ್ ಮಾಡಲು "ಚಾರ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು " ತಯಾರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು.

1833 ರ ಚಾರ್ಟರ್ ಆಕ್ಟ್

1833 ರ ಚಾರ್ಟರ್ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ಸೇಂಟ್ ಹೆಲೆನಾ ಆಕ್ಟ್ 1833 ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಯಿದೆ ಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಬಂಗಾಳದ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ (GGB) ಬದಲಾಗಿ, ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (GGI) ಅನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು GGIಗೆ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು.
- ಇದು ಕಂಪನಿಯ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು
- ಈ ಕಾಯಿದೆ ಮೂಲಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತಕ್ಕೆ, GGIಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಸನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.
- ಲಾರ್ಡ್ ವಿಲಿಯಂ "ಬೆಂಟಿಕ್ " ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ನೇಮಕವಾದರು.
- EIC ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅಂಗವಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು (ಸರ್ಕಾರವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಯೋ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು).
- 1833 ರ ಚಾರ್ಟರ್ ಆಕ್ಟ್ ಸಿವಿಲ್ ಸೇವಕರನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಓಪನ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು (ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ), ಆದರೆ COD ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ - ದಯವಿಟ್ಟು ಕನಿಷ್ಠ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಒಳಿತು ಎಂದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮನವಿಯಂತೆ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು.

1853 ರ ಚಾರ್ಟರ್ ಆಕ್ಟ್

ಕಾಯಿದೆ ಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- GGI ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗವರ್ನರ್-ಜನರಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ನ್ನು ಶಾಸಕಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಂಗದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿತು
 - ಈ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ GG. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಅನ್ನು ರಚಿಸಿತು - ಇದನ್ನು "ಇಂಡಿಯನ್ (ಸೆಂಟ್ರಲ್) ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೂ ಅನುಮತಿಸಲಾಯಿತು.
 - ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು
 - ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿತು.
 - ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯ ಬಗೆಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮೆಕಾಲೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ತರಲಾಯಿತು.
- ಈ ಮೇಲಿನ ಕಾಯಿದೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದು ಏನಂದರೆ ಹೇಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು EIC ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸ್ಥಿರವಾದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿತು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಾಕಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು .

1857 ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಣಾ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿದರು. GGIಗಳು ಮಾಡಿದ ನೀತಿಗಳಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು - ಅದೆ 1857 ರ ದಂಗೆ ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ . ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮೊದಲ ದಂಗೆ ಇದು ಅದು ಬೃಹತ್ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.(ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಿರಿ)

ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ದಂಗೆ ಅಥವಾ ದಂಗೆಯಿಂದಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.ಅದೇ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಶಾಸನದ ಕಾಯಿದೆ

ಕ್ರೌನ್ ರೂಲ್ (1858-1947)CROWN RULE

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರಕಾರ (GOI) ಕಾಯಿದೆಗಳು ಅಥವಾ ಇಂಡಿಯನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು

1858 ರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯಿದೆ

ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿತು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ, ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಆದಾಯಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿತು.

1858 ರಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯ ರೂಲ್ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.ನಂತರ ಕ್ರೌನ್ ರೂಲ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಕಾಯಿದೆ ಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- ಭಾರತವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಣಿಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು (ಕ್ರೌನ್ ರೂಲ್)
- ಈ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ GGI ಹುದ್ದೆಯಿಂದ Viceroy of India (VOI) ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ಲಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾನಿಂಗ್‌ವರನ್ನು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ವೈಸ್ರಾಯ್ ಆಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. (ಭಾರತದ ಕೊನೆಯ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಕೂಡ ಲಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕ್ಯಾನಿಂಗ್.)
- 1858 ರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯು, 1784 ರ ಪಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ಟ್ ನ ' ದ್ವಿ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು' ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು . (ಅಂದರೆ ಇದು COD + BOC ಅನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿತು)

- ಈ ಕಾಯಿದೆಯು " ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ" ("Secretary of State for India" (SOS)) ಎಂಬ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು - COD ಯ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು SOS ಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.
- ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿರವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿದ್ದರು.
- .ಈ ಆಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು 15 ಸದಸ್ಯರವುಳ್ಳ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು . ಇವರಲ್ಲಿ ೭ ಜನರನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಭಾರತದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬ್ರಿಟನ್ ಸಂಸತ್ ನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕಿತ್ತು.
- ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಮಿಲಿಟರಿ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಭಾರತದ ಆಡಳಿತವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

- 1853 ರ ಚಾರ್ಟರ್ ಆಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಸನ ಸಭೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.
- 1857 ರ ಬಂಡಾಯದ ನಂತರ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತ ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿತು.

ಈ ನೀತಿಯ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮೂರು ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು ಅವುಗಳೆ

- 1.1861ರ ಭಾರತೀಯ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕಾಯಿದೆ
- 2.1892ರ ಭಾರತೀಯ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕಾಯಿದೆ
3. 1909 ರ ಭಾರತೀಯ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕಾಯಿದೆ

1861ರ ಭಾರತೀಯ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕಾಯಿದೆ

ಕಾಯಿದೆ ಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಕಾನೂನು-ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶಕಲ್ಪಿಸಿತು.
- ಶಶಾನೀಯ ಪರಿಷತ್ ಗೆ VOI ಗೆ ಕೆಲವು ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಸದಸ್ಯರೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವಹಕ್ಕನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು.
- (1862 ರಲ್ಲಿ, ಆಗಿನ ವೈಸ್ರಾಯ್ ಲಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾನಿಂಗ್, ಮೂರು ಭಾರತೀಯರನ್ನು ತನ್ನ ಶಾಸಕಾಂಗ ಸಭೆಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದರು ಅವರುಗಳೆ ಬನಾರಸಿನ ರಾಜ, ಪಟಿಯಾಲದ ಮಹಾರಾಜಾ ,ಸರ್ ದಿನಕರ್ ರಾವ್)
- . ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ವಿಶೇಂದ್ರೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು ಇದರ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬಾಂಬೆ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಶಾಸನೀಯ ಪರೀಷತ್ತುಗಳು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.
- ಬಂಗಾಳ, ನಾರ್ತ್-ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಫ್ರಾಂಟಿಯರ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯ (NWFP) ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬ್ ಹೊಸ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಹ ಈ ಕಾಯಿದೆ ನೆರವಾಯಿತು.
(NWFP is in present day Pakistan and the name is changed to “Khyber-Pakhtoonkhwa”.)
- ಲಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ರವರು 'Portfolio' system' ನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು - ಅಂದರೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಕ್ಟ್ (ICA) 1861 VOI ರ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಆಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುವು ನೀಡಿತು . ಹೀಗಾಗಿ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿನ 6 ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು.
- Ordinance making power:- ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ VOI ಗೆ ನೀಡಿತು , ಇಂತಹ ಆದೇಶದ ಅವಧಿ 6 ತಿಂಗಳ ಮಾತ್ರ ಆಗಿತ್ತು.

ಹಾಗಾದರೆ Ordinance making power ಎಂದರೇನು ?? ಇದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು President of India.ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಓದುವಿರಿ.

1892ರ ಭಾರತೀಯ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕಾಯಿದೆ

ಕಾಯಿದೆ ಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸನೀಯ ಪರಿಷತ್ ನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ (non-official) ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಧಿಕೃತ ಬಹುಪಾಲು ಭಾರತೀಯರು ಅಲ್ಲದವರಿದ್ದರು . .
- ಶಾಸನೀಯ ಪರಿಷತ್ ಗಳ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಜೆಟ್ ಚರ್ಚಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.
- ಶಾಸನೀಯ ಪರಿಷತ್ ಗೆ ಅಧಿಕಾರೇತರ ಸದಸ್ಯರ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿತು
- ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಷತ್ ಗೆ ವೈಸರಾಯ್, ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಗೆ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದರು
- ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಶಾಸಕಾಂಗ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನಧಿಕೃತ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಳಿಕೆಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, "ಚುನಾವಣೆ" ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಆಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಲ್ಲ

1909 ರ ಭಾರತೀಯ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕಾಯಿದೆ (ಮಿಂಟೋ - ಮೋರ್ಲೆ -ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆ)

ಕಾಯಿದೆ ಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

- ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮೋರ್ಲೆ-ಮಿಂಟೋ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ (ಲಾರ್ಡ್ ಮೋರ್ಲೆ ರವರು SOS ಆಗಿದ್ದರು ,ಮತ್ತು ಲಾರ್ಡ್ ಮಿಂಟೋ ರವರು VOI ಆಗಿದ್ದರು
- ಈ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು 16 ರಿಂದ 60 ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು.ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಶಾಸನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮುಸ್ಲಿಮರಿಂದಲೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು
- ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜಮೀನ್ದಾರರು, ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಹಾಗು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತಿನಿಧ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾದ ಹಾಗು ಭಿನ್ನತೆ ಮೂಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿತು.
- ಶಾಸನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತಂದು ಚರ್ಚೆ ಆಧಾರಿತ ನೀತಿ ನಿಯಮ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿತು.

- ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಗೂ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿತು.
- ರಾಜಕೀಯ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣಾ ಅನಹತೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.ಹಾಗೂ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿತು.
- ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ವೈಸರಾಯ್‌ವರು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಪಲ ರುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಂಗೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ (Executive Council)ಭಾರತೀಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.
- ಸತ್ಯೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಸಿನ್ಹರವರು ವೈಸರಾಯ್ ರವರ ಕಾರ್ಯಾಂಗೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡು ಪ್ರಥಮ ಭಾರತೀಯ.
- ಐಸಿಎ 1909 ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಕೋಮು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು - 'ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತದಾರರ' ಪರಿಕಲ್ಪನೆ.ಈ ಕಾಯಿದೆ ಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು . (ಲಾರ್ಡ್ ಮಿಂಟೋ ಕಮ್ಯುನಲ್ ಚುನಾವಣಾ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟನು.)

1919 ರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯಿದೆ (1919 ಮಂಟೆಗು-ಚೆಲ್ಮ್ ಫರ್ಡ್ ಸುಧಾರಣೆಗಳು)

- 1917 ರಲ್ಲಿ ಎಡ್ವಿನ್ ಸ್ಯಾಮ್ಸುಯೆಲ್ ಮಂಟೆಗೋ ರವರು , ಆಗಿನ SOS ಆಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನೀತಿಗಳ ಗುರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು (ಅದನ್ನೇ 1917 ರ ಆಗಸ್ಟ್ ಘೋಷಣೆ ಅಥವಾ ಮಂಟೆಗು ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ) ಮಾಡಿದರು.
- 1917 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 20 ರಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ "ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುವ" ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತು.
- 1919 ರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು , ಆದರೆ ಇದು 1921 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಂಟೆಗು-ಚೆಲ್ಮ್ ಫರ್ಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ (ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಟೆಗು ರವರು SOS ಆಗಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಲಾರ್ಡ್ ಚೆಲ್ಮ್ ಫರ್ಡ್ ರವರು VOI ಆಗಿದ್ದರು).

**REMAINING PART YOU WILL GET AFTER COURSE
SUBSCRIPTION**

ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ KPSC FDA/SDA EXAM PREPARTION COURSE

- ಕೋರ್ಸ್ ನ ಅವಧಿ 3ತಿಂಗಳು (18th ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ to ನವೆಂಬರ್/ಡಿಸೆಂಬರ್)
- ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ದಿನಾಂಕ - 18th ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್

ಕೋರ್ಸ್‌ನ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳು

- KPSC FDA/SDA ಪತ್ರಿಕೆ-1 ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆ-2 ವಿಷಯಗಳು ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಪ್ರತಿ ದಿನದ ಓದುವ ಪ್ಲಾನ್ ಎಲ್ಲಿ? ಹೇಗೆ? ಯಾವ ಪಠ್ಯ ದಿಂದ ಓದಬೇಕು? ಎಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ಲಾನ್ ಅನ್ನು ತುಂಬ SCIENTIFICALLY ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರತಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯ (Block Wise) ಓದುವ ಹಾಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಿಮಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಮುಂಚಿತ ವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನೋಟ್ಸ್ ಗಳನ್ನು (ಮಾಡುಲಿ) ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಪಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟ್ಸ್ ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಅದನ್ನೇ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಓದಿದರೆ ಸಾಕು. ಈ ನೋಟ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ತುಂಬ ಸರಳವಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ (TECHNIQUELY) ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

- * ಪ್ರತಿ ವಾರ KPSC ಯ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಟೆಸ್ಟ್ ಇರುತ್ತದೆ ಆ ವಾರದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು MCQ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎರಡು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ .(TEST MCQ QUESTIONS WILL CONTAINS BOTH CURRENT AFFAIRS AND STATIC PORTION)
- * ಅಂದಿನ ದಿನ ಓದಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಂದೇ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಬೇಕು.. ಯಾವ ರೀತಿ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿಮ್ಮ DASHBOARD ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.
- * ಪೇಪರ್-2 ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವಾರ ಟೆಸ್ಟ್ ಸೀರೀಸ್ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುವುದು

* ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು (ನಮ್ಮ ಪೀಡಿಯಾ) KPSC ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸರಳವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು .

* ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಸಹ ಟೆಸ್ಟ್ ಸೀರೀಸ್ ನಲ್ಲಿ ನೇರಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಕವರ್ ಮಾಡಲಾಗುವುದು

* ನಂತರ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ KPSC ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪೇಪರ್-1 ಮತ್ತು ಪೇಪರ್-2 Full Length Test Series ನಡೆಸಲಾಗುವುದು.

* **ಒಟ್ಟು ಟೆಸ್ಟ್ ಸೀರೀಸ್**

*

ಪತ್ರಿಕೆ -1 ---12 TESTS + 3 to 5 Full Length Test Series

*

ಪತ್ರಿಕೆ -2 -12 TESTS + 3 Full Length Test Series

*

ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಅವರ ಕನಸಿನ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಓದಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಬೇರೆ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಮರಳಾ ಗುವುದನ್ನು ಅನುವು

ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ •

2.HISTORY (MODULE) SAMPLE

ಅಧ್ಯಾಯ- ಇತಿಹಾಸದ ಪೂರ್ವಕಾಲ

ಪರಿಚಯ

- ಇತಿಹಾಸದ ಪೂರ್ವಕಾಲ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಲಿಖಿತ ಮಾಹಿತಿಗಳಿರದೆ ಕೇವಲ ಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇತರೆ ದೇಶಗಳ ಇತಿಹಾಸದಂತೆ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸವು ಸಹ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನವರು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದರೆಂಬ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು.
- ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳ ದಾಖಲೆಗಳು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಒರಟು ಸಲಕರಣೆಗಳ ಹಾಗೂ ಆಯುಧಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿವೆ.
- ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 4 ಯುಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
 1. ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ (Paleolithic Age)
 2. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶಿಲಾಯುಗ (Mesolithic Age)
 3. ಹೊಸ ಶಿಲಾಯುಗ (Neolithic Age)
 4. ಲೋಹ ಯುಗ (Chalcolithic Age Or Copper Age)
 5. ಕಬ್ಬಿಣ ಯುಗ (Iron Age)

ಹಳೇ ಶಿಲಾಯುಗ (Palaeolithic Age)

- ಈ ಕಾಲದ ಮಾನವ ಕಪಿ ಮಾನವನಾಗಿದ್ದು, ಗಿಡದ ಪೊಟರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿನ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.
- ಶಿಲೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಆಯುಧಗಳನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಉಪಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.
- ಈ ಶಿಲಾಯುಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಉಪಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕ್ವಾರ್ಟ್ಜೈಟ್ ಶಿಲೆಯಿಂದ ರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳೇಶಿಲಾಯುಗದ ಜನರನ್ನು 'ಕ್ವಾರ್ಟ್ಜೈಟ್' ಜನರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.
- ಗೆಡ್ಡೆಗಣಿಸುಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

○ ಪ್ರಮುಖ ನೆಲೆಗಳು

- ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಬಿಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಸೋಹಾನ್ ನದಿಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ.
- ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ಮಿರ್ಜಾಪುರ್, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಆದಂಫರ್ ಮತ್ತು ಚಂಬಲ್ ಪ್ರದೇಶಗಳು.

- ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ - ಕರ್ನೂಲು, ಗುಂತಕಲ್, ಕಡಪ ಪ್ರದೇಶಗಳು.
- ಕರ್ನಾಟಕ - ಅನಗವಾಡಿ (ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ), ಹುಣಸಗಿ (ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆ),
 - ಕಿಬ್ಬನಹಳ್ಳಿ (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ), ನ್ಯಾಮತಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).

ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶಿಲಾಯುಗ (Mesolithic Age)

- ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಆಯುಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಕಂಡವು.
- ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂಳೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕಲಿತನು.
- ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಬೇಣಚು ಕಲ್ಲುಗಳಲ್ಲದೇ ಕೆಂಪು ಬೇಣಚು ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತನು.
- ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಆಯುಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಿಮೀತವಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕಿರು ಆಯುಧಗಳ ಯುಗ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ನೆಲೆಗಳೆಂದರೆ
 - ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಗುಜರಾತ್, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಗನಕಲ್ಲು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ, ಮಸ್ಕಿ ಮುಂತಾದವು.

ಹೊಸ ಶಿಲಾಯುಗ (Neolithic Age)

- ಈ ಕಾಲದ ಮಾನವ ಗಿಡದ ಪೊಟರೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಲ್ಲಿನ ಗುಹೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಶಿಲೆಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟು, ಕೊಡಲಿ, ಬಾಚಿ, ಚಾಕುವಿನಂತೆ ನಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮತ್ತು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದನು.

- ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸತೊಡಗಿದನು. ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದ.

○ ಪ್ರಮುಖ ನೆಲೆಗಳು

- ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಬುರ್ಜ ಹೋಮ್, ಗುಫಕ್ರಾಲ್
- ಬಲಾಚಿಸ್ತಾನದ ಮೆಹರ್‌ಗರ್ (ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಮೊದಲ ಹಳ್ಳಿ)
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಗನಕಲ್ಲು, ತೆಕ್ಕಲಕೋಟೆ (ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ), ಜಾಲಹಳ್ಳಿ (ಬೆಂಗಳೂರು), ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ, ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ), ಟಿನರಸೀಪುರ (ಮೈಸೂರು), ಪಕಳಿಹಾಳ(ರಾಯಚೂರು)

ಲೋಹ ಯುಗ (Chalcolithic Age or Copper Age)

- ಲೋಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಶಿಲೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಲೋಹಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಂಬಂಧವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಬಹು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.
- ಸಿಂಧೂ ನದಿ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಇದೇ ಯುಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿತ್ತು.
- ಇದನ್ನು ಕಂಚಿನ ಯುಗ (ತಾಮ್ರ+ತವರ) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದು.
- ಮನುಷ್ಯ ಮೊದಲು ಬಳಸಿದ ಲೋಹ ತಾಮ್ರ.
- ತಾಮ್ರದ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿನ ಬ್ಲೇಡ್‌ಗಳ ಬಳಕೆ.

○ ಪ್ರಮುಖ ನೆಲೆಗಳು

- ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜಾರ್ವೆ, ದೈಮಾಬಾದ್, ಇನಾಂಗಾಮ್
- ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ಅಲಹಾಬಾದ್, ಬಿಹಾರದ ಪಾಟ್ನಾ.
- ಕರ್ನಾಟಕದ ತೇರದಾಳ(ಬಾಗಲಕೋಟೆ), ಹಳಿಂಗಲಿ(ವಿಜಯಪುರ)

ಕಬ್ಬಿಣ ಯುಗ (Iron Age)

- ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿನ ಮಾನವ ತಾಮ್ರ ಮತ್ತು ಕಂಚಿನ ಬದಲಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತೊಡಗಿದ.
- ಇದನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿಲಾಯುಗ ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರ ಆಗಮನದ ನಂತರ ಈ ಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.
- ಪೂರ್ವಲೋಚಿತವಾಗಿ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿನ ಮಾನವ ತನ್ನದೇ ಆದ ದೊಡ್ಡ-ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಧಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತೊಡಗಿದ.

○ ಪ್ರಮುಖ ನೆಲೆಗಳು.

- ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಪೆರಂಬದೂರು, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಪೇಶಾವರ, ಗಂಗಾ ನದಿ ಕಣಿವೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ(ಚಿತ್ರದುರ್ಗ), ಹಳ್ಳೂರು(ಬಾಗಲಕೋಟೆ), ಸಾವನದುರ್ಗ(ರಾಮನಗರ).
- ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬನ್ನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಊದು ಕುಲುಮೆ ದೊರೆತಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ

- ಬಂಗಾಳವು ಮೊಘಲರ ಪ್ರಮುಖ 'ಸುಭಾ'(ಪ್ರಾಂತ್ಯ)ವಾಗಿತ್ತು. ಮೊಘಲರ ಅರಸ ಔರಂಗಜೇಬ ಕ್ರಿ.ಶ. 1707 ರಲ್ಲಿ ಮರಣವಾದ ನಂತರ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು.

- ಮುರ್ಷಿದ್ ಖಿಲಾನ್

- ಬಂಗಾಳದ ಪ್ರಥಮ ನವಾಬ.
- ಈತನ ರಾಜಧಾನಿ ಮುರ್ಷಿದಾಬಾದ್. ಬಂಗಾಳವನ್ನು ಮೊಘಲರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನವಾಬ.

- ಸಿರಾಜ್-ಉದ್-ದೌಲ

- ಬಂಗಾಳದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನವಾಬ.
- ಈತ ಅಲೀವರ್ದಿಖಾನ್‌ನ ಮಗಳ ಮಗನಾಗಿದ್ದನು. ಈತನನ್ನು ಉಚ್ಛಾಟನೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈತನ ಸಂಬಂಧಿಕರು
 - ದೊಡ್ಡಮ್ಮಳ ಮಗನಾದ ಶೌಕತ್ ಜಂಗ್
 - ದೊಡ್ಡಮ್ಮಳಾದ ಖದೀಜಾ ಬೇಗಂ
 - ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾದ ಅಮೀನ್ ಚಂದ್
 - ಬ್ಯಾಂಕರ್‌ನಾದ ಜಗತ್‌ಸೇತ್
 - ಮಂತ್ರಿ ರಾಯದುರ್ಲಬ
 - ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಮೀರ್ ಜಾಫರ್
- ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಈತನ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಷರೊಂದಿಗೆ ಆಂತರಿಕ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.
- ಇದೇ ಪ್ಲಾಸಿ ಕದನಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

- ಕಪ್ಪು ಕೋಣೆ ದುರಂತ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1756 ಜೂನ್ 22)

- ಸಿರಾಜ್‌ನ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಕೋಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಸಿಟ್ಟಾದ ಸಿರಾಜ್‌ನು 14*18 ಅಡಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕದಾದ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ 146 ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕಿದನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬದುಕುಳಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ 23. ಇದಕ್ಕೆ

ಅಂಜಿದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದೇ ಸಿರಾಜ್‌ನ ಏಕೈಕ ಒಪ್ಪಂದ 'ಅಲಿನಗರ್' (ಕ್ರಿ.ಶ. 1757 ಫೆಬ್ರವರಿ-9)

○ ಪ್ಲಾಸಿ ಕದನ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1757 ಜೂನ್-23)

- ಸಿರಾಜ್-ಉದ್-ದೌಲ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಮೀರ್ ಜಾಫರ್ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಂತರಿಕ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ ತಟಸ್ಥನಾದಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೇ ಮೀರ್ ಜಾಫರ್‌ನ ಮಗನಾದ 'ಮೀರಾ' ನಿಂದಲೇ ಸಿರಾಜ್-ಉದ್-ದೌಲ್ ಕೊಲೆಯಾದನು.

○ ಮೀರ್‌ಜಾಫರ್

- ಬಂಗಾಳದ ನವಾಬನಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ 24 ಪರಗಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟನು.
- ತನ್ನನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದ ರಾಬರ್ಟ್ ಕ್ಲೈವ್‌ನಿಗೆ 1.77 ಲಕ್ಷ ರೂ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿದ.
- ಕ್ರಿ.ಶ. 1760 ರಲ್ಲಿ ರಾಬರ್ಟ್ ಕ್ಲೈವ್‌ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗೆ ಮರಳಿದಾಗ ಅವನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಾನ್ ಥಾಟ್ ಎಂಬುವವನು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಗವರ್ನರ್ ಆಗಿ ಬಂದನು.
- ಈ ನವಾಬ ಅದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾರಣ ನೀಡಿ ಮೀರ್‌ಜಾಫರ್‌ನನ್ನು ಉಚ್ಚಾಟನೆ ಮಾಡಿ ಮೀರ್‌ಖಾಸೀಂನನ್ನು ಬಂಗಾಳದ ನವಾಬನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

○ ಮೀರ್ ಖಾಸೀಂ

- ಮೀರ್‌ಖಾಸೀಂನು ಬಂಗಾಳದ ನವಾಬನಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಬುದ್ವಾನ್, ಚಿತ್ತಗಾಂಗ್, ಮಿಡ್ನಾಪುರ್ ಎಂಬ 3 ನಗರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟನು.
- ಈತನು ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಮುರ್ಷಿದಾಬಾದ್‌ನಿಂದ ಮೌಂಗೀರ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಇದ್ದ ದಸ್ತಕ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದ ದೂರ ಇರಲು ಬಯಸಿದನು.
- ನಂತರ ರಾಬರ್ಟ್‌ಕ್ಲೈವ್‌ನಿಂದ ಉಚ್ಚಾಟನೆಯಾಗಿ ಬಕ್ಸಾರ್ ಕದನಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾದನು.

○ ಬಕ್ಸಾರ್ ಕದನ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1764 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 22)

- ಉಚ್ಚಾಟನೆಯಾದ ಮೀರ್‌ಖಾಸೀಂ, ಔಧ್‌ನ ನವಾಬನಾದ ಷೂಜ್-ಉದ್-ದೌಲ್, ಮೊಘಲ್ ಅರಸ 2ನೇ ಷಾ ಆಲಂನನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಹೆಕ್ಟರ್ ಮನ್ರೋನ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಹಾರದ ಬಕ್ಸಾರ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಕದನದಲ್ಲಿ ಮೀರ್ ಖಾಸೀಂ ಕೊಲೆಯಾದನು. ಔಧ್‌ನ ನವಾಬ ಪಲಾಯನಗೈದನು. ಸೆರೆಸಿಕ್ಕ 2ನೇ ಷಾ ಆಲಂ ಜೊತೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಯುದ್ಧ ಮುಕ್ತಾಯದ ಒಪ್ಪಂದ 'ಅಲಹಾಬಾದ್ ಒಪ್ಪಂದ' (ಕ್ರಿ.ಶ. 1765) ಇದರಂತೆ 2ನೇ ಷಾ ಆಲಂ ಬಂಗಾಳ, ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ ಭಾಗಗಳ ದಿವಾನಿ ಹಕ್ಕು (ಹಣಕಾಸು ಹಕ್ಕು)ನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟನು.
- ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಇದನ್ನು ಪ್ಲಾಸಿ ಕದನವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದರೇ, ಬಕ್ಸಾರ್ ಕದನವು ಅದು ಹೆಮ್ಮೆರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದ ಗವರ್ನರ್‌ಗಳು (ಕ್ರಿ.ಶ. 1772-1857)

ವಾರನ್ ಹೇಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್: (1772-1785)

- ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಮುರ್ಷಿದಾಬಾದ್‌ನಿಂದ ಕಲ್ಕತ್ತಾಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ.
- 1773 ರಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಕಾಯ್ದೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದರ ಪ್ರಕಾರ 1774 ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಸರ್ ಎಲಿಜಾ ಇಂಪೆ
- 1784 ರಲ್ಲಿ ದಿ ರಾಯಲ್ ಏಷ್ಯಾಟಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಫ್ ಬೆಂಗಾಲ್ ಸ್ಥಾಪನೆ. ಇದರ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಜೋನ್ಸ್.
- ದ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ (ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ) ಸ್ಥಾಪನೆ.
- 1784 ರಲ್ಲಿ ಪಿಟ್ಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ.
- ಪ್ರಥಮ ಆಂಗ್ಲೋ-ಮರಾಠ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ನಾನಾ ಫಡ್ನವೀಸ್‌ನ ಜೊತೆ 1782 ರಲ್ಲಿ ಸಾಲ್ವಾಯಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.
- 2ನೇ ಆಂಗ್ಲೋ ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ 1784 ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಒಪ್ಪಂದ.

ಲಾರ್ಡ್ ಕಾರ್ನ್‌ವಾಲಿಸ್ (1785-1793)

- 1793 ಖಾಯಂ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿ (The Permanent Land Revenue Settlement) ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.
- 3ನೇ ಆಂಗ್ಲೋ-ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಟಿಪ್ಪುವಿನ ಜೊತೆ 1792 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.
- ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದನು. ಇದೇ 'ಕಾರ್ನ್‌ವಾಲಿಸ್‌ನ ಕೋಡ್' ಎನ್ನುವರು.
- ಇವನನ್ನು ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಪಿತಾಮಹ (Father of Civil Service Examination) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಲಾರ್ಡ್ ಜಾನ್‌ಶೇರ್ (1793-1798)

- 1795 ರಲ್ಲಿ ಐರೋಪ್ಯ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ದಂಗೆ ಎದ್ದರು.
- 1795 ರಲ್ಲಿ ಕರಾಡ್ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಮರಾಠರಿಂದ ಸೋಲು.
- ಖಾಯಂ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು.

ಲಾರ್ಡ್ ವೆಲ್ಲೆಸ್ಲಿ (1798-1805)

- ಸಹಾಯಕ ಸೈನ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಥಮ ದೇಶಿಯ ಅರಸ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ನಿಜಾಮ ಅಲಿಖಾನ್ (1798).
- ಸಹಿ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಥಮ ಮರಾಠ ಪೇಶ್ವೆ 2ನೇ ಬಾಲಾಜಿ ಬಾಜಿರಾಜಿ (1802-ಬೆಸ್ಸಿನ್ ಒಪ್ಪಂದ)
- ಸಹಿ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಥಮ ಒಡೆಯರು ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಒಡೆಯರು (1799).
- ಸಹಿ ಹಾಕಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ವ್ಯಕ್ತಿ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್(1799)
- 4ನೇ ಆಂಗ್ಲೋ ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ.
- 2ನೇ ಆಂಗ್ಲೋ ಮರಾಠ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ.

ಲಾರ್ಡ್ ಬಾರ್ಲೋ (1805-1807)

- 1806 ರಲ್ಲಿ ವೆಲ್ಲೂರು ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ ಎದ್ದಿದ್ದರು.
- ತಟಸ್ಥ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದನು.

ಲಾರ್ಡ್ ಮಿಂಟೋ (1807-1813)

- ರಾಜ ರಣಜಿತ್‌ಸಿಂಗ್‌ನ ಜೊತೆ 1809 ರಲ್ಲಿ 'ಅಮೃತಸರ ಒಪ್ಪಂದ' ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.
- ಪರ್ಷಿಯಾ, ಸಿಂಧ್, ಅಫಘನ್‌ಗಳಿಗೆ ರಾಯಭಾರಿಗಳ ನಿಯೋಗ.
- 1813 ರಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಟರ್ ಆಕ್ಟ್ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ.
- ಫ್ರೆಂಚ್ ವಸಾಹತುಗಳಾದ ಬೊರಬನ್ ಮತ್ತು ಮಾರಿಷಸ್‌ಗಳ ವಶ.

ಲಾರ್ಡ್ ಹೇಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್ (1813-1823)

- ಮಹಲ್‌ವಾರಿ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.
- ಇವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಗವರ್ನರ್ ಆದ ಥಾಮಸ್ ಮನ್ರೋ 'ರೈತವಾರಿ ಪದ್ಧತಿ' ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.
- 3ನೇ ಆಂಗ್ಲೋ ಮರಾಠ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ. ಮರಾಠರಿಗೆ ಸೋಲು. 1818 ರಲ್ಲಿ ಪೇಶ್ವೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದನು.
- ದೇಶಿಯ ಭಾಷಾ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ. (ವರ್ನಾಕುಲರ್ ಸ್ಕೂಲ್)
- ನೇಪಾಳದೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಗೆಲುವು ಸಾಧಿಸಿ 1814/1816 ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೊತೆ 'ಸಗೌಲಿ ಒಪ್ಪಂದ' ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.

ಲಾರ್ಡ್ ವಿಲಿಯಂ ಬೆಂಟಿಂಕ್ (1828-1835)

- 1833 ರ ಚಾರ್ಟರ್ ಆಕ್ಟ್ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಬಂಗಾಳದ ಗವರ್ನರ್‌ನ್ನು ಭಾರತದ ಗವರ್ನರ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು.
- ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈತ ಪ್ರಥಮ ಗವರ್ನರ್.

- ಇವರ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ 1829 ಡಿಸೆಂಬರ್-4 ರಂದು ರಾಜಾ ರಾಮಮೋಹನ್‌ರಾಯರವರು ಸತಿ ಸಹಗಮನ ಪದ್ಧತಿ ನಿಷೇಧಿಸಿದರು.
- ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು.
- 1835 ರಲ್ಲಿ ಮೆಕಾಲೆ ವರದಿ ಜಾರಿಗೆ.
- ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್‌ಫಿನ್‌ಸನ್ ಕಾಲೇಜ್ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶು ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆ ರದ್ದು.
- 1831 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಮೀಷನರ್ ಆಡಳಿತ ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.
- ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಉಗಿಯಂತ್ರ ಚಾಲಿತ ನೌಕಾಯಾನ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದನು.
- ಕೊಡಗು ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಂದ ವಶ.

ಲಾರ್ಡ್ ಐಕ್ಲೆಂಡ್ (1836-1842)

- ಪ್ರಥಮ ಅಫ್ಘಾನ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ (1836-1842) ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ಷಾ-ಷೂಜಾ ನಡುವೆ ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದ.
- 1839 ರಲ್ಲಿ ರಣಜಿತ್‌ಸಿಂಗ್ ಮರಣ.

ಲಾರ್ಡ್ ಡಾಲ್‌ಹೌಸಿ (1848-1856)

- ಅತಿ ಕಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಗರ್ವನರ್ ಜನರಲ್.
- ದತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ.
- ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶ ಸತಾರ್ (1848)
- ಸಂಬಲ್‌ಪುರ (1849), ಉದಯಪುರು (1852), ರಘಾನ್ನಿ (1853), ನಾಗಪುರ (1854), ಔಧ್ (1856).
- 1856 ರಲ್ಲಿ ವಿಧವಾ ಪುನರ್‌ವಿವಾಹ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.
- 1855 ರಲ್ಲಿ ಸಂತಾಲರ ದಂಗೆ.
- 1853 ಏಪ್ರಿಲ್-16 ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈ-ಠಾನಾದವರೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ರೈಲು ಮಾರ್ಗ.
- ಮೊಘಲ್ ಮನೆತನದ ಬಾದ್‌ಷಾ ಬಿರುದು ರದ್ದು.
- 1853 ರಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ತಂತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದನು.
- 1854 ರಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಲ್ಸ್‌ವುಡ್ ವರದಿ ಜಾರಿಗೆ. (ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮ್ಯಾಗ್ನಾಕಾರ್ಟ್)
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಪಕ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 2ನೇ ಆಂಗ್ಲೋ-ಸಿಖ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿ.

DETAIL NOTES WILL GET AFTER SUBSCRIPTION

GEOGRAPHY (MODULE) SAMPLE

“ಭಾರತದ ಸ್ಥಾನ, ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ”

- ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ 3 (ಖಂಡ) ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪಗಳು.
 1. ಅರೇಬಿಯಾ.
 2. ಭಾರತ (ಭಾರತ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ದೊಡ್ಡ ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ).
 3. ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್.
- ಉತ್ತರ ಭಾರತ → ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದು,
ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವು → ಕಿರಿದಾಗಿದೆ.

ಅಕ್ಷಾಂಶಿಕ ವಿಸ್ತರಣೆ:-

ಉತ್ತರ - $37^{\circ}, 61$
ಪಶ್ಚಿಮ (ಕರ್ಕಾಟಕ ಸಂಕ್ರಂತಿ ವೃತ್ತ)
ಪೂರ್ವ
ದಕ್ಷಿಣ - $8^{\circ}, 41$

ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶದ ವರೆಗೆ
 $29^{\circ}, 21$ (ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ)
ದಕ್ಷಿಣ ಅಕ್ಷಾಂಶದಿಂದ

ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರ (ಅ.ಸ.)
ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿ (ಬ.ಕೊ)
ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ

- ಉತ್ತರದ ಪ್ರಧಾನ ಭೂಷಿರ - “ಇಂದಿರಾ ಪೋಲು”.

- ದಕ್ಷಿಣದ ಪ್ರಧಾನ ಭೂಶಿರ – “ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ” ಯಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣದ “ತುದಿ” – “ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್” 6°, 45'. “ಪೆಗ್ಗೇಲಿಯನ್ ಪಾಯಿಂಟ್” (ಅಂಡಮಾನ್-ನಿಕೋಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ, ಲಿಟ್ಲ್ ನಿಕೋಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿದೆ).
- 23½° ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶವು ಭಾರತದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗಿದ್ದು ಇದನ್ನೇ ಕರ್ಕಾಟಕ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವೃತ್ತ ಎನ್ನುವರು.
- ಈ. ಕ. ಸ. ವೃ – ಭಾರತವನ್ನು ಉಷ್ಣವಲಯ, ಸಮಶೀತೋಷ್ಣವಲಯವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆ. – ಈ ರೇಖೆಯು ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ – ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ 8 ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾದು ಹೋಗಿದೆ. (1. ಗುಜರಾತ್, 2. ರಾಜಸ್ಥಾನ, 3. ಮ.ಪ್ರದೇಶ, 4. ಚತ್ತೀಸ್ ಘರ್, 5. ಜಾಖಂಡ್, 6. ಪ. ಬಂಗಾಳ, 7. ತ್ರಿಪುರಾ, 8. ಮಿಜೋರಾಂ).
- ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆ – 1108 ಭಾಷೆಗಳಿವೆ.
 - 22 ಭಾಷೆಗಳು ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿವೆ. (ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.)

1947ರಲ್ಲಿ – 14 ಭಾಷೆಗಳು. 21ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ – 1967ರಲ್ಲಿ – 1 ಭಾಷೆ. 71ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ – 1992ರಲ್ಲಿ – 3 ಭಾಷೆ. 92ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ – 2003ರಲ್ಲಿ – 4 ಭಾಷೆ.	ಒಟ್ಟು = 22 ಭಾಷೆಗಳು.
---	---------------------

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಜನಾಂಗಗಳು.
 1. ನಿಗ್ರಾಯ್ಡ್
 2. ಕಕಾಸಾಯ್ಡ್
 3. ಪ್ರೋಟೋ ಆಸ್ಟ್ರಾಲಾಯ್ಡ್
- ದೇಶದಾದ್ಯಂತ “ಸಂಸ್ಕೃತ” ಪವಿತ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ.
- ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನ ಮಾನಗಳು:-
 1. 2004 – ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗೆ.
 2. 2008 – ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಕಾಲಮಾನ ರೇಖೆ Extra point:-

1. ಸಮಯ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಭಾರತದ ಕೇಂದ್ರ. “Time & Frequency Standard Laboratory” (ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ “ದೆಹಲಿ”ಯಲ್ಲಿದೆ).
2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿತ್ತರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

a) All India Radio.

b) ದೂರದರ್ಶನ T.V. Network.

- ದೂರದರ್ಶನ ಪ್ರಾರಂಭ - ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 15 1959. ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ಮಾತೃಸಂಸ್ಥೆ “ಪ್ರಸಾರ ಭಾರ್ತಿ”.
- ‘ದೂರದರ್ಶನ’ಕ್ಕೆ ‘ಆಕಾಶವಾಣಿ’ ಎಂಬ ಹೆಸರು ನೀಡಿದವರು - ಎಮ್.ವಿ. ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ (Mysore University Kannada Proffesor).
- 1959 ರಲ್ಲಿ “ದೂರದರ್ಶನ” - ಆಕಾಶವಾಣಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.
- “ಆಕಾಶವಾಣಿ” ಎಂಬ ಪದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದವರು - “ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೋರ್”.
- ದೂರದರ್ಶನ ಅಥವಾ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದವರು - “ಕುವೆಂಪು”.

ಭಾರತದ ನೆರೆಹೊರೆಯ ದೇಶಗಳು

1) ಪಾಕಿಸ್ತಾನ	ಉತ್ತರ
2) ಆಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ	ದಕ್ಷಿಣ
3) ಚೀನಾ, ಟಿಬೆಟ್	ಪೂರ್ವ
4) ನೇಪಾಳ, ಭೂತಾನ್	ಪಶ್ಚಿಮ
5) ಪೂರ್ವ ಮಯನ್ಮಾರ್, ಬಾಂಗ್ಲಾ	ವಾಯುವ್ಯ
6) ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್	ಈಶಾನ್ಯ
7) ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್	ನೈರುತ್ಯ
8) ಶ್ರೀಲಂಕಾ	ಅಗ್ನೇಯ
9) ಮಲ್ಡೀವ್ಸ್	

- ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಭೂಗಡಿ ಉದ್ದ - 15,200 ಕಿ.ಮೀ.
- ಕರಾವಳಿ ಉದ್ದ - 6,100 ಕಿ.ಮೀ.
- ದ್ವೀಪ ಪರಿಗಣನೆ - 7,516 ಕಿ.ಮೀ. (7,516.6 ಕಿ.ಮೀ.).
- ಉತ್ತರದ ಅತ್ಯಂತ ಕೊನೆಯ ಬಿಂದು/ಸ್ಥಳ - “ಇಂದಿರಾ ಪೋಲ್”
- Total ಇಂದಿರಾಪೋಲ್‌ನಿಂದ - ಇಂದಿರಾ ಪಾಯಿಂಟ್‌ವರೆಗೆ (3214 ಕಿ.ಮೀ.) ದೂರ ಹರಡಿದೆ. (ಪಿಗ್ವೇಲಿಯನ್ ಪಾಯಿಂಟ್) 1982 ರವರೆಗೆ.

ರೇಖಾಂತಿತ ವಿಸ್ತರಣೆ:-

ಉತ್ತರ, ದಕ್ಷಿಣ, ಪೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ ರೇಖಾಂತಿತ ವಿಸ್ತರಣೆ 29°.18 ¹ 97°.25 ¹ ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶ
--

68°.71 ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶ

- ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ (ಲೋಹಿತ ಜಿಲ್ಲೆ)+ಲೋಹಿತ ನದಿ.
- ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತಿನ “ಖಚ್” ಜಿಲ್ಲೆ.
- ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ↔ಪೂರ್ವದ ಅಗಲ 2933 ಕಿ.ಮೀ.
- ಭಾರತದ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದ ನಡುವೆ 2 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

01. ಭಾರತದ ಕಾಲಮಾನ ರೇಖೆ:-

“ಗಡಿ ರೇಖೆಗಳು” (BOUNDARIES)

01. ಭೂಗಡಿ ರೇಖೆಗಳು:- (Land Frontiers) 15200 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದದ ಭೂಗಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪಾಕಿಸ್ತಾನ Pakistan, Afganistan	• ಭಾರತ - ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಗಡಿ = ರಾಡ್‌ಕ್ಲಿಫ್ ರೇಖೆ.
ಉತ್ತರ China	• ಭಾರತ - ಆಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ = ಡ್ಯೂರಾಂಡ್ ರೇಖೆ.
ಈಶಾನ್ಯ Nepal, Bhutan	• ಭಾರತ - ಚೈನಾ = ಮ್ಯಾಕ್ ಮೋಹನ್.
ಪೂರ್ವ Mayanmar, Bangladesh	

ಭಾರತ - ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳ ಗಡಿರೇಖೆ:- (1947)

- 1941 ರ ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ “ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ” ದೇಶಗಳ ಉದಯ.

- ಈ ಗಡಿಗೆ “ರ್ಯಾಡ್‌ಕ್ಲಿಫ್ ರೇಖೆ” ಎಂದು ಹೆಸರು.
- ಈ ರೇಖೆಯು ಗುಜರಾತಿನಿಂದ – ಟಿಬೆಟಿನವರೆಗೂ ಹರಡಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಗುಜರಾತ್, ಪಂಜಾಬ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ.
- ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಡ್‌ಕ್ಲಿಫ್ ರೇಖೆಯು ತನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ LOC → Line of control.

POK → ಪಾಕ್ ಆಕ್ರಮಿತ ಕಾಶ್ಮೀರ, ಆಜಾದ್ ಕಾಶ್ಮೀರವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಗಡಿ ರೇಖೆಯ ಉದ್ದ → 3319 ಕಿ.ಮೀ.
- ಗುಜರಾತಿನ “ಸರ್ ಕ್ರಿಕ್” (ಸಾಗರದ ನೀರಿನ ಆಳವಾದ ಪ್ರದೇಶದವರೆವಿಗೂ) ಭಾರತದ ಗಡಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ – ಚೀನಾ ಗಡಿರೇಖೆ:- (1914)

- ಭಾರತವು ತನ್ನ ಉತ್ತರದ ಗಡಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಚೀನಾದೊಡನೆ ಗಡಿರೇಖೆ ಹೊಂದಿದೆ.
- ಚೀನಾ – ಭಾರತದ ಗಡಿರೇಖೆ. 3017 ಕಿ.ಮೀ.
- (ಜ/ಕಾ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಂಚಲ, ಸಿಕ್ಕಿಂ ಮತ್ತು ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಗಡಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹರಡಿದೆ).
- ಜ/ಕಾ ದಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ಆಕ್ಟಾಯಿಜಿನ್ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಗಡಿರೇಖೆಯನ್ನು “ಮ್ಯಾಕ್ ಮೋಹನ್ ಗಡಿ” ಎನ್ನುವರು.
- 1963 ರಲ್ಲಿ “ಕಾರಾಕೋರಂ Highway” ಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು (Pak-ಚೀನಾ) ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ “ಹುಂಜ-ಗಿಲ್ಲಿಟ್” ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಚೀನಾಕ್ಕೆ ನೀಡಿತು.

ಭಾರತ – ಆಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ:- (1896) (Jammu & Kashmir)

- ಇದು ಭಾರತದ ಉತ್ತರದ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ.
- ಈ ರೇಖೆಯನ್ನು “ಡ್ಯುರಾಂಡ್ ರೇಖೆ” ಎನ್ನುವರು.

ನೇಪಾಳ:- ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ----- ರಾಜ್ಯಗಳಿದ್ದವು. - ಉತ್ತರಾಂಚಲ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಸಿಕ್ಕಿಂ, ಪ.ಬಂಗಾಳ, ಬಿಹಾರ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತ

ಒಳವೃತ್ತದ ರಾಜ್ಯಗಳು
(Inner States)
ring

ಹೊರವೃತ್ತದ ರಾಜ್ಯಗಳು
(Outer States)
ring

- ಇದರಲ್ಲಿ ನೇಪಾಳವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತಹ ದೇಶವಾಗಿದೆ. (ಸಿಕ್ಕಿಂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಅಸ್ಸಾಂ, ಅರುಣಾಚಲ).
- ಭೂತಾನ್:- ಇದೂ ಸಹ ಭಾರತದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದಿತ್ತು.
 - 1976ರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಂ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಮಯನ್ಮಾರ್:- (ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್, ಮಣಿಪುರ).
 - ಭಾರತದ ಪೂರ್ವದ ದೇಶವಾಗಿದೆ.
 - ಭಾರತದೊಡನೆ 1536 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದ ಗಡಿ ಹೊಂದಿದೆ.
 - ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾ “ಇರವಡ್ಡಿ”ಯು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಮಯನ್ಮಾರನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
 - 1967ರಲ್ಲಿ ಈ 2 ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಗಡಿ ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು.
- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ:- (1947) “ಸ್ಟ್ಯಾಪರ್ಡ್ ರೇಖೆ”.
 - 1947 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ-ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಇಭ್ಯಾಗವಾದಾಗ ಈ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ವ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಎಂದು ಕರೆದರು.
 - 1972 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಪರವಾಗಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶವೆಂಬ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಗಳ ಉದಯವಾಯಿತು.
- ಭಾರತ-ಶ್ರೀಲಂಕಾ:-
 - ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಇದೊಂದು ದ್ವೀಪರಾಷ್ಟ್ರ.
 - ಭಾರತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಜಲಸಂಧಿ “ಪಾಕ್ ಜಲಸಂಧಿ” ಮತ್ತು ಮನ್ನಾರ್ ಅಖಾತ (Gulf of Mannar).
 - ಭಾರತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಮಧ್ಯೆ 28 ಕಿ.ಮೀ ಅಗಲವಾದ ಸಮುದ್ರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಂಡೆಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನೇ “ಆಡಂ ಬ್ರಿಡ್ಜ್” (Adam Bridge) ಎನ್ನುವರು. ರಾಮಾಯಣದ “ರಾಮಸೇತು”.

“Administration Departments”

- States 29 Union Territories – 7

ದೆಹಲಿ – ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ (1991)

- ಕರಾವಳಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು – (09)

1) ಗುಜರಾತ್	4) ಕರ್ನಾಟಕ	7) ಒರಿಸ್ಸಾ, ಆಂಧ್ರ
2) ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	5) ಕೇರಳ	8) ಒರಿಸ್ಸಾ
3) ಗೋವಾ	6) ತಮಿಳುನಾಡು	9) ಪ. ಬಂಗಾಳ

- ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ರಾಜ್ಯ – ರಾಜಸ್ಥಾನ (3,42,239 ಕಿ.ಮಿ).
- ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ರಾಜ್ಯ – ಗೋವಾ (3,702 ಕಿ.ಮಿ).
- ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶ – ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ (32 ಚ.ಕಿ.ಮಿ).
- ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಕರಾವಳಿ ಗಡಿ ಹೊಂದಿದ ಜಿಲ್ಲೆ – ಗೋವಾ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ 2011ರ ಪ್ರಕಾರ – 640 (ಜಿಲ್ಲೆ), 5757 (ತಾಲ್ಲೂಕು).
 - ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಜಿಲ್ಲೆ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯ – ಉ.ಪ್ರ (70).
 - ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯ – ಗೋವಾ (2).
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆ – ಗುಜರಾತಿನ “ಖರ್ಚ” (46,000 ಚ.ಕಿ.ಮಿ).
- ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆ – ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯ “ಮಾಹೆ” (9 ಚ.ಕಿ.ಮಿ).
- ಭಾರತದ ಜಲಗಡಿ – “12 ನಾಟಿಕಲ್ ಮೈಲ್ಸ್”.
- ಜಲರೇಖೆಯನ್ನು “Nautical mile” ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಳೆಯುತ್ತಾರೆ.
 - ದೂರವನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಒಂದು ಮಾಪನವಾಗಿದೆ.
 - Nautical miles = “1.852 Km.”
= ಮೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ (1.151 ಮೈಲಿ).
- ಈ ಆ್ಯಡಂ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಂಬನ್ (ಸೇತುವೆಗಳು) ದ್ವೀಪಗಳು ಇವೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಆಳವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಹಡಗುಗಳು ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ಮನ್ನಾರ್ ಅಖಾತ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಭಾರತವು ಪಾಕ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಮೂಲಕ 70 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ “ಸೇತು ಸಮುದ್ರ” ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.

ಮಾಲ್ಡೀವ್ಸ್:-

- ಇದು ಭಾರತದ ನೈರುತ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಹವಳ ದ್ವೀಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. (ಮಾಲೆ) ಇದರ ರಾಜಧಾನಿ.
- ಬಾಂಗ್ಲಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಬೇರೆಯಾದ ವರ್ಷ 1971.
- ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಬರುವ ದೇಶದ ಜನ - “ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ” ದಿಂದ.
- ತೀನ್‌ಬಿಗಾ ಪ್ರದೇಶ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದ ನಡುವೆ ಕಂಡಿಬರುತ್ತದೆ.
- ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಕ್ರೈಂಗ್ ನಡೆಯುವುದು - ಈ ಬಾಂಗ್ಲಾ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ.

“ಜಲರೇಖೆ” “WATER BOUNDRIES”

- ತ್ರಿಕೋನಾಕಾರದಲ್ಲಿದೆ.
- ಒಂದು ದೇಶದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು. (Indian ocean).
- ಭಾರತದ Total Geographical Coastal area = 6100 Km.
ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ = 7516.6 Km.
- ಮನ್ನಾರ್ ಕೊಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಾಕ್ ಜಲಸಂಧಿ:- (ರಾಬರ್ಟ್ ಪಾಲ್ಕ್) ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು.

- ಇದು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದೆ.
- “ಶಛಿವು” island 1974 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಧನುಷ್ಕೋಡಿಯಿಂದ
Tamilnadu <----- Srilanka
>
ರಾಮಾಯಣ ಸೇತು

- ಇಲ್ಲಿ ‘ಸೇತುಬಂಧ’ (Sathubhandha) ವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಸುಮಾತ್ರ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹವು ‘ಗ್ರೇಟ್ ಚಾನಲ್’ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದೆ.
- ಭಾರತ ಸಾಗರ ಪ್ರದೇಶವು ತೀರದಿಂದ 12 ನಾಟಿಕಲ್ (12 nautical miles) ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.

“ಭಾರತ - ಹಿಂದೂಮಹಾಸಾಗರ”

- ಭಾರತ-ಹಿಂದೂಮಹಾಸಾಗರದೊಂದಿಗೆ 6100 ಕಿ.ಮಿ ಉದ್ದ ತೀರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಭಾರತದ 99% ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುವುದು ಕೂಡ ಇಲ್ಲೇ.

IOR ARC:- “ಇಂಡಿಯನ್ ಓಷನ್ ರಿಮ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಫಾರ್ ರೀಜನಲ್ ಕೋ ಆಪರೇಷನ್” – 1995 ರಲ್ಲಿ ಮಾರಿಷಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರಚನೆ.

- ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

“ಭೂ ಸ್ವರೂಪಗಳು”

↓	↓	↓	↓
ಉತ್ತರ ಪರ್ವತಗಳು	ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಮಹಾ ಮೈದಾನಗಳು	ಕರಾವಳಿ	ಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಸ್ಥ ಭೂಮಿ
1. ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಗಳು	1. ಪಶ್ಚಿಮ ಮೈದಾನ	1. ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿ	1. ಕೇಂದ್ರ ಉನ್ನತ ಪ್ರದೇಶ
2. ಹಿಮಾಲಯದಾಚೆ ಪರ್ವತಗಳು	2. ಥಾರ್ ಮರುಭೂಮಿ	2. ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ	2. ದಖನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ
3. ಈಶಾನ್ಯದ ಬೆಟ್ಟಗಳು	3. ಪೂರ್ವದ ಮೈದಾನ	3. ದ್ವೀಪಗಳು	
4. ಹಿಮಾಲಯದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಭಾಗಗಳು			
5. ಹಿಮಾಲಯದ ಉಪಯೋಗ			

• In The Total Geographical area

10.7%	>	ಪರ್ವತಗಳಿಂದ
28.6%	>	ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ
27.4%	>	ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ
43.3%	>	ಮೈದಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

MOUNTAINS AND HILLS
“ಪರ್ವತಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳು”

ರಚನೆಗೆ ಕಾರಣ:-

- ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳಿಂದಾಗಿ + ಭೂಕಂಪಗಳಿಂದಾಗಿ.
- ಭೂಮಿಯ ಆಂತರಿಕ ಚಲನೆಯಿಂದಾಗಿ.

ರಚನೆ ಹೇಗಿರುತ್ತೆ:- ಭೂಪದರಕ್ಕೆ ಲಂಬವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

- ಪರ್ವತದ ರಚನೆಯ ವಿಧಗಳು:-

1. Fouled Mountains:-
2. Fault Mountains:-

The Northern mountain Hills

ಮಹಾ ಹಿಮಾಲಯ

ಮಧ್ಯ ಹಿಮಾಲಯ

ಸಿಂಧೂನದಿ

ಗಂಗಾನದಿ ಮೈದಾನ

ಉತ್ತರದ ಮಹಾಮೈದಾನ

ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ನದಿ ಮೈದಾನ

Karakoram Range:- (ಕಾರಾಕೋರಂ ಸರಣಿ)

ಪಾಮಿರ್ ಗ್ರಂಥಿಯಿಂದ ಆರಂಭ

ಕಾರಾಕೋರಂ ಸರಣಿಗಳು

ಗಿಲ್ಗಿಟ್

ಹುಂಜ

- ಭಾರತ (Ladakh), ಚೀನಾ (Xinjang), ಪಾಕಿಸ್ತಾನ (ಗಿಲ್ಗಿಟ್) ದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ.
“ಕಾರಾಕೋರಂ ಸರಣಿಗಳು”.
- ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಚೀನಾ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ.
- ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು 2 ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
1. Ladakh 2. ಜಾಸ್ಕರ್ ಶ್ರೇಣಿ ಎಂದು.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಶಿಖರವಾದ
(8,611 mtr) K2 – ಗಾಡ್ವಿನ್ ಆಸ್ಟನ್ (ಪ್ರಪಂಚದ 2ನೇ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಿಖರ)
ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇತರೆ ಶಿಖರಗಳು:-
Broad Peak (8047 mtr).
Hidden Peak (8,068 mtr).

Gasherbrum (8,035 mtr).

- ಸಿಯಾಚಿನ್ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ:-
ಕಾರಾ ಕೋರಂ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಯುದ್ಧ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ.

→ (Hanumanthappa Koppad)

- ಅನ್ನು ಚೀನಾದಲ್ಲಿ “ಕೋನಿಕಾ” ಎನ್ನುವರು.
- At present (Pok) ಪಾಕ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಯನೆಸ್ಕೋ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು
 1. ತಾರ್ಕುಗನ್ National Nature Reserve
 2. Pamir Wetlands National Nature Reserve

LADAL RANGE:- “ಲಡಾಕ್ ಶ್ರೇಣಿ”

Karakoram
Ladakh Range
ಲಡಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ‘Shyok’
Zaskar Range (ಜಾಸ್ಕರ್ ಕಣಿವೆ)

- ಕಾರಾ ಕೋರಂನ ದಕ್ಷಿಣದಡೆಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಲಡಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ‘SHYOK’ ಎಂಬ ನದಿಯವರೆವಿಗೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಟಿಬೆಟ್ ಗಡಿಯವರೆವಿಗೂ ಇದು ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ “Mt. ರಾಪಾಕ್ಷಿ” (7,788 mtr) ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಶಿಖರವಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು “ಲಡಾಕ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ” ಎಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (India’s cold desert).
- ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ “ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ” ಕೂಡ ಇದೇ ಆಗಿದೆ.
- (ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ 400 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರ)
- “ಪಶ್ಮಿನಾ” ಎಂಬ ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಹುಣ್ಣಿಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರ ಇರುವುದು ಇಲ್ಲೇ ಆಗಿದೆ.

ಜಾಸ್ಕರ್ ಕಣಿವೆ:-

- ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಲಡಾಕ್‌ನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇವು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- “ತೆಥಿಸ್ ಹಿಮಾಲಯ”ದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- “ಉತ್ತರಖಾಂಡ್” ಹಾಗೂ “ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ”ದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ.
- “Mt. ಕಾಮೆಟ್” ಇಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಶಿಖರ.
- ‘Yak’ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು.

“THE HIMADRI”

- J & K, H.P, Uttarkhand, Sikkim, Arunachal Pradesh.
- ‘ಗ್ರೇಟ್ ಹಿಮಾಲಯ’ ಎಂದೂ ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಹಿಮಾಲಯವನ್ನು 8,000 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ‘Snow’ (ಹಿಮ) ದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.
- Mt. Everest. (8,848 mtr) ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಿಖರವಾಗಿದೆ.
- ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
 1. Nepal “ಸಾಗರ್ ಮಾತಾ” (Sagar mata)
 2. Tibet “ಚೋಮೋ ಲಾಂಗ್ಮಾ” (Chomo langma)
- ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಖರಗಳೆಂದರೆ:-
 1. ಗೌರಿ ಶಂಕರ ಶಿಖರ – (7,145 mtr)
 2. ಕಾರಾತನ ಗಂಗಾ – (8,598 mtr)
 3. ಧವಳಗಿರಿ – (8,172 mtr)
 4. ನಂದಾದೇವಿ – (7,817 mtr)
 5. ನಂಗಪರ್ವತ – (8,126 mtr)
 6. ಮಾಶಲು – (8,481 mtr)
 7. ಮಾನಪ್ಲು – (8,156 mtr)

“DHAULADHAR RANGE”

ಧೌಲಾಧರ್ ಶ್ರೇಣಿಗಳು:-

- ಪಿರ್ ಪಂಬಾಲ್ ಶ್ರೇಣಿಯ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗ.

- ಇಲ್ಲಿ “ಶಿಮ್ಲಾ” ಗಿರಿಧಾಮವಿದೆ.
- ಈ ಶ್ರೇಣಿಯು ಗಡವಾಲ್ - ಕುಮಾವೋನ್ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು “ನಾಗತಿಜ ಶ್ರೇಣಿ” + “ಮುಸ್ಸೋರಿ ಶ್ರೇಣಿ” ಎನ್ನುವರು.
- ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದು Nepal, Bhutan, Sikkim ನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.
- Nepal ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು “ಮಹಾಭಾರತ ಶ್ರೇಣಿ” ಎನ್ನುವರು.
- “ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ”ದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ “KARGRA ಕಣಿವೆ” ಇದರ ಬುಡದಿಂದಲೇ ಆರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪರ್ವತಗಳೆಂದರೆ:-
 1. ಕೈಲಾಶ್ (6,638 mtr)
 2. ಗಾರ್ಜುಂಡಾ (4,946 mtr)
 3. Thorai (4,648 mtr)
 4. Dromedary (4,553 mtr)
- ಈ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ (Glacier) ಹಿಮಜಲಪಾತಗಳು.
 1. Like lam Dal
 2. Nag

Pir panjal (ಪಿರ್ ಪಂಜಾಲ್)

- Kashmir and Panjab ನಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಇದು “ಜೀಲಂ” ನದಿಯಿಂದ “ಬಿಯಾಸ್” ವರೆಗೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. (300 km).
- ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ “ಲಾಹುಲ್ ಕಣಿವೆ”ಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
- ಪಿರ್ ಪಂಜಾಲ್ ಶ್ರೇಣಿಯು “Orthocline” ಮಡಿಕೆ ಪರ್ವತಗಳ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದರ ಆಕಾರವು “ಬರೆಯಲು ಬಳಸುವ ಡೆಸ್ಕ್” ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. (writing desk shape).
- ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ “ಶ್ರೀನಗರ ಕಣಿವೆ” ಇಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕಣಿವೆಯು ನದಿಗಳ ಸಂಚಯನದಿಂದ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ “ವೂಲಾರ್ ಸರೋವರವಿದೆ”. ಈ ಸರೋವರದ ದಡದಲ್ಲಿ “ಶ್ರೀನಗರ”ವಿದೆ.
- ವೂಲಾರ್ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನದಿ “ಜೀಲಂ”.

- ಈ ಸರಣಿಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ, ಗಂಗಾ, ಜೀಲಂ, ಚೀನಾಬ್ ನದಿಗಳು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹರಿಯುತ್ತವೆ.

“GARO HILLS”

- ಗಾರೋ-ಖಾಸಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಮೇಘಾಲಯದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ.
- ‘eco region’ ಗೆ ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿದೆ.
- ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಶೀತದ ಬೆಟ್ಟ/ಸ್ಥಳಗಳು ಕೂಡ ಇವಾಗಿವೆ.
- ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ 2 ಶ್ರೇಣಿಗಳು:-
 1. Arabels range.
 2. Tura range.
- “ನೋರ್ಕೆಕ್ ಪರ್ವತ”ವು ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. (1412 mtr).

“KHASI HILLS”

“ಖಾಸಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು”

- ಮಧ್ಯ ಮೇಘಾಲಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- “ಖಾಸಿ” ಜನಾಂಗದ ಗುಂಪಿನ ಜನರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.
- “ಶಿಲ್ಲಾಂಗ್” ನಗರವೂ ಕೂಡ ಈ ಖಾಸಿ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

“JAINTIA HILLS”

“ಜಯಂತಿಯಾ ಬೆಟ್ಟಗಳು”

- ಮೇಘಾಲಯದ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಜಯಂತಿಯಾ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಶಿಖರ. “Marangksih” peak.
- “Krem Liat” ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ/ಉದ್ದವಾದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಗುಹೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಈ ಗುಹೆಯು “Shnongrim Ridge” ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

“THE SHIWALIK RANGE”

“ಶಿವಾಲಿಕ ಬೆಟ್ಟಗಳು”

- ಜೀವಾವಶೇಷಗಳಿಂದ, ಕಣಶಿಲೆ, ನದಿ ಸಂಚಯನದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಭೂಮಿ.

- ಹೊರ ಹಿಮಾಲಯ, ಹಿಮಾಲಯದ ಪಾದಬೆಟ್ಟಗಳು ಎನ್ನುವರು. (Foot Hills).
- ಗಂಗಾ ಮತ್ತು ಯಮುನಾ ನದಿಗಳ ನಡುವೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಬೆಟ್ಟಗಳಾಗಿವೆ.
- ದಕ್ಷಿಣದ ಮಹಾ ಮೈದಾನ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಹಿಮಾಲಯದ ನಡುವೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಈ 'ಶಿವಾಲಿಕ್ ವಲಯ' ವನ್ನು 'ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ವಲಯ' 'Transitinal Zone' ಎನ್ನುವರು.
- ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಕಣಿವೆಯಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಪೋತ್ತಾರ್ ಕಣಿವೆಯವರೆಗೂ ಹರಡಿದೆ.
- ಒಳಮಡಿಕೆ + ಹೊರಮಡಿಕೆಗಳಿಂ ಕೂಡಿದ ಸರಣಿಯಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಪಂಚದ "ಆಲ್ಪ್ಸ್ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ" ಕಂಡುಬರುವ "ಜೂರ್ ಮಡಿಕೆ" ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.
- ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹೋದಂತೆ "ಟೀಸಾ ನದಿಕಣಿವೆ"ಯು ಇಲ್ಲಿ (ಶಿ.ಬೆ) ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಶಿವಾಲಿಕ್ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ವಿವಿಧೆಡೆ ವಿವಿಧ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ - ಮಿಶ್ಮ, ಧಾಪ್ಲಾ, ಅಬೋರ್ ಬೆಟ್ಟ,
ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ - ದಂಗ್ ಶ್ರೇಣಿ, ದುಂದ್ವಾ ಶ್ರೇಣಿ, ಚೂರಿಯಾ ಫಾಟ್ಸ್.
- ಈ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು "ತೆರಾಯಿ" ಮಣ್ಣಿನ ಭೂಮಿ ಎನ್ನುವರು.

"ABOR HILLS"

- ಅರುಣಾಚಲಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಚೀನಾಗಡಿ ಯಂತೆ ಹಬ್ಬಿವೆ.
- ಇವುಗಳ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ಮಿಬೆಟ್ಟ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮಿರಿಬೆಟ್ಟಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- 'ಸುಬನ್ ಸಿರಿ' ನದಿಯು ಅಬೋರ್ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಮಿರಿ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದೆ.

"MANIPURA HILLS"

- ನಾಗಾಬೆಟ್ಟಗಳ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಇಲ್ಲಿಯೇ "ಲೋಕ್‌ಟಕ್ ಸರೋವರ" ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಈ ಸರೋವರವು ಮಣಿಪುರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಈ ನದಿಯು ಆಂತರಿಕ ಜಲವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಬರಾಕ್ ನದಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ದವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.

- ಮಣಿಪುರ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಪೂರ್ವಾಚಲದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುತ್ತವೆ.

“DHAFLA HILLS”

- ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.
- ಬಾಂಬೂ, ಪೈನ್‌ಮರ, ದಿಯೋದಾರ್ ಮರಗಳಿಂದ ಇದು ಕೂಡಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿರುವ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರು shifting cultivation ಅನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

“LAIMTOL HILLS”

- ಮಣಿಪುರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.
- “CHAKPI” ನದಿಯು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಮಣಿಪುರ ನದಿಯನ್ನು sugnee ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

“MIZO HILLS”

- ಇವುಗಳನ್ನು “ಲಾಶೈ” ಬೆಟ್ಟಗಳು ಎಂದೂ ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- “ಪೂರ್ವಾಚಲ”ದ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣದ ಭೂಭಾಗದ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಇವೇ ಆಗಿವೆ. (ಮಿಜೋ ಬೆಟ್ಟಗಳು).
- ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ “BLUE MOUNTAIN” ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಬೆಟ್ಟವಾಗಿದೆ.
- ಮೀಜೋ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗವನ್ನು “ಚಿನ್” ಬೆಟ್ಟಗಳು ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಅರಕಾನ್ ಯಾಮಾ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿವೆ.
- ಈ ಅರಣ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಬೆಟ್ಟಗಳು “Banboo jungle” ನಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.
- ಈ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ Lushais ಅಥವಾ “ಮಿಜೋ” ಜನಾಂಗ ವಾಸವಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಈ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

“BHRAIL HILLS”

- ಅಸ್ಸಾಮಿನ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಧನಸಿರಿಯಿಂದ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಚಾರ್ ಮೈದಾನದ ವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿದೆ.
- “ಜಾಪಾವೋ” ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಿಖರವಾಗಿದೆ.
- ಮೇಘಾಲಯ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯದ ಕಡೆಗೆ “ಉತ್ತರ ಶಘಾರ್” ಬೆಟ್ಟಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಈ ಖಿಚಾರ್ ಮೈದಾನವನ್ನು “ಸುರ್ಮಾ ಮೇಲ್ಕಣಿವೆ” ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

- “ಬರೈಲ್ wild life sanctuary” ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

“PATKAI BHUM HILLS”

- ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಚಾಂಗ್ (ಚ)ಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- 2000 ದಿಂದ 3000 ಅಡಿವರೆಗೆ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಲಂಬವಾಗಿ ಚಾಚಿರುವ ಮರಳುಗಲ್ಲಿನಿಂದ ಕೂಡಿವೆ.
- ಸ್ಥಳಾಂತರ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಇಲ್ಲಿ ರೂಡಿಯಲ್ಲಿದೆ.

“MIKIR HILLS”

- ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.
- ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದ “ಖಾಜಿರಂಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅರಣ್ಯ”ದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇವು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- Nagaon ಹಾಗೂ Gobghat ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- “MIKIRI” ಎಂಬ ಜನಾಂಗ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- “Archean rocks” ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಭೂಪ್ರದೇಶ ಇದಾಗಿದೆ.
- ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನ “JHUM” cultivation ಅನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಅಂದರೆ ಒಂದೆಡೆ ಕಾಡು ಕಡಿದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಹಾಳು ಬಿಡುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ).

“TRIPUR HILLS”

- ತ್ರಿಪುರಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದು ಇವುಗಳ ನಡುವೆ “ನೀಳವಾದ ಕಣಿವೆಗಳು” ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಇಲ್ಲಿಯೇ “ಅಗರ್ತಲಾ” ವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.
- “ಗುಮ್ಟಿ” ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಮುಖ ನದಿಯಾಗಿದೆ.
- “Betling sib” ಇಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರವಾದ ಬೆಟ್ಟವಾಗಿದೆ.

“NAGA HILLS”

- ಪಾಟ್ಕಾಯ್‌ಬುಮ್ ಸರಣಿಯ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿವೆ.
- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಮಯನ್ಮಾರ್ ದೇಶದ ಜಲವಿಭಜಕವಾಗಿದೆ.
- ಪಾರಾಮತಿ ಇಲ್ಲಿನ ಉನ್ನತ ಶಿಖರವಾಗಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಕೋಹಿಮಾ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ‘ನಾಗಾ’ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ “Shifting cultivation” ಅಭ್ಯಾಸವಿದೆ.

“ARAVALLI RANG”

- ಅತೀ ಪುರಾತನವಾದ ಮಡಿಕೆ ಪರ್ವತಗಳಾಗಿವೆ.
 - ಈ ಪರ್ವತಗಳು ಸ್ತರಭಂಗದಿಂದ ರೂಪಿತವಾಗಿವೆ.
 - ಅಪಲೇಶಿಯನ್ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ.
 - ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿ, ನೈರುತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತ್‌ವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿದೆ. ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಇಬ್ಬಾಗ ಮಾಡಿದೆ.
- ಅರಾವಳಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಹರಡಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಹರಿಯಾಣ, ಗುಜರಾತ್, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಧ್ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿವೆ.
- ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಈ ಅರಾವಳಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಎತ್ತರವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗಿವೆ.
 - ಈ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ “ಮೌಂಟ್ ಅಬೂ” ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ “ಗುರು ಶಿಖರ” ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದುದಾಗಿದೆ. (ಇಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.)
 - ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ “ಮೌಂಟ್ ಅಬೂ” ಗಿರಿಧಾಮವಿರುವುದು ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ. (ಇಲ್ಲಿ ಜೈನ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.)
 - ಈ ವಲಯದ ಇತರೆ ಮುಖ್ಯ ಶಿಖರಗಳೆಂದರೆ ಖೋ, ರಘುನಾಥಪುರ ಮತ್ತು ತಾತಾಫರ್.
 - ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ದೇವಾಲಯವೆಂದರೆ “ದಿಲ್ವಾರ” ದೇವಾಲಯವಾಗಿದೆ.
 - ಮೌಂಟ್ ಅಬುವಿನಲ್ಲಿ “ಎನ್ಟಾರ್ಡ್ ಟಲಿಸ್ಕೋಪ್” ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಖಗೋಳ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
 - ಅರಾವಳಿ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಉಗಮ ಹೊಂದುವ 2 ನದಿಗಳು ಲೂನಿ ಮತ್ತು ಬನಾಸ್.
 - ಈ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಉತ್ತರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಎಂದು ವಿಭಾಗಿಸಬಹುದು. ಉತ್ತರದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಂಬಾರ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಸರೋವರವಿದೆ. (ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.)
- [

“ವಿಂಧ್ಯ ಪರ್ವತಗಳು”

- ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ “ಮಾಳ್ವ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ” ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ “ನರ್ಮದಾ ಸೀಳು ಕಣಿವೆ” ನಡುವೆ ಈ ಪರ್ವತಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.
- ಇವು ಅವಶೇಷ ಪರ್ವತಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿವೆ.
- ನರ್ಮದಾ ನದಿಯ ವಿಂಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾತ್ಪುರ ಪರ್ವತಗಳ ನಡುವೆ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.
- ಈ ನರ್ಮದಾ ನದಿಯ ಮುಖಜ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಳು ಕಣಿವೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಈ ವಿಂಧ್ಯ ಪರ್ವತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ “ಬಾಂಧವಗರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನ”ವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ವಿಂದ್ಯ ಪರ್ವತವು “ಕೆಂಪು ಮರಳು ಕಲ್ಲಿಗೆ” ಹೆಚ್ಚು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿರುವ Panna ಎಂಬಲ್ಲಿ ವಜ್ರದ ಗಣಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
- ಇಲ್ಲಿ 1.6 ರಿಂದ 1.7 ಬಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಳೆಯದಾದ ಬಹುಕೋಶ ಜೀವಿಗಳ ಅವಶೇಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.

ಮಾಳ್ವ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ:-

- ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ ಇದಾಗಿದೆ.
- ಇದರ ವಾಯುವ್ಯಕ್ಕೆ ಅರಾವಳಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ವಿಂದ್ಯ ಪರ್ವತದ ವರೆಗೂ ಹಬ್ಬಿವೆ.
- ಮಾಳ್ವ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯು ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್‌ವರೆಗೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ “ಫಂಬಲ್ ಕಣಿವೆ” ಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದ್ದು (ಭಾರತದ ಒಂದು ಡಕಾಯಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು.) “ಫಂಬಲ್‌ರಾಣಿ-ಪೂಲನ್‌ದೇವಿ”.
- ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಚಂಬಲ್ ಕಣಿವೆ ಕಂಡುಬರುವ ರಾಜ್ಯ.

ಗಿರ್ ಅರಣ್ಯಗಳು:-

- ಹಿಮಾಲಯದ ಪಾದ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದವುಗಳು.
- ಗುಜರಾತಿನ ಜುನಾಘಡ್(ಜಿ)ಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 500 ಮೀ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ
- “ಏಷ್ಯಾದ ಸಿಂಹಗಳಿಗೆ” ಈ ಅರಣ್ಯಗಳು ಆವಾಸಸ್ಥಾನ.
- ಈ ಅರಣ್ಯವು ಸಾಲ್‌ಮರ+ಥಾಕ್‌ಮರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

ಅಜಂತಾ ಬೆಟ್ಟಗಳು:-

- ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ತಪತಿ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- 29 ಗುಹೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಸಾರವನ್ನು ಹೇಳುವ ಗುಹೆಗಳಾಗಿವೆ.
- ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಗುಹೆಗಳು ರಚಿತವಾಗಿವೆ.

ಬಾಲಾಘಾಟ್ ಸರಣಿ:-

- ಸಾತ್ಪುರ ಪರ್ವತಗಳ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

- ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ವರೆಗೂ ಹರಡಿದೆ.
- ಬಾಲಾಘಾಟ್ ಇದು 'ಮಾಜ್ರಾ' ನದಿಯಿಂದ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ.
- ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್, ಮಾಗ್ನಸೈಟ್, ಪೈರೈಟ್, ಡೋಲಮೈಟ್ ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣದ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

ಪಾಲ್ಕೊಂಡ ಮತ್ತು ವಲಿಕೊಂಡ ಶ್ರೇಣಿ:-

- ಪೂರ್ವ ಬೆಟ್ಟಸಾಲಿನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತಿರುಪತಿ ದೇವಾಲಯ ಇರುವುದು ಇಲ್ಲಿಯೇ.
- ಪಾಲ್ಕೊಂಡ ಎಂದರೆ "ಹಾಲು ಬೆಟ್ಟಗಳು" ಎಂದರ್ಥ.
- ಇಲ್ಲಿ metallic, non-metallic ರೂಪದ minerals ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

"ವಲಿಕೊಂಡ ಶ್ರೇಣಿ"

- ಇದೂ ಕೂಡ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಪೂರ್ವ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರದೇಶಗಳು "ಕ್ಯಾಬ್ರಿಯನ್ ಅವಧಿ"ಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಬೆಟ್ಟಗಳು:-

- ದಖನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ಉತ್ತರದ ಮಹಾಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿಯ ನಡುವೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಗೋದಾವರಿ ಮತ್ತು ಭೀಮಾ ನದಿಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಈ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಗೋದಾವರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಹರಿವಿಕೆಯನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿವೆ.
- 'Kalsubai' ಇಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಬೆಟ್ಟವಾಗಿದೆ.
- Tropical monsoon ಮಾದರಿಯ ಅರಣ್ಯ ಇಲ್ಲಿವೆ.

ಸಾತ್ಪುರ ಬೆಟ್ಟಗಳು:-

- ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 'ನರ್ಮದಾನದಿ' ಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ 'ತಪತಿನದಿ'ಯ ವರೆಗೆ ಹರಡಿಕೊಂಡ ವಲಯ.
- "ಸಾತ್‌ಪುರ" ಎಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ 7 ಬೆಟ್ಟಗಳು ಎಂದರ್ಥ.
- ಗುಜರಾತಿನ ರಾಜಪಿಪ್ಲದಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ರೇವಾವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿದೆ.

- ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನರ್ಮದಾ ಮತ್ತು ಸೋನ್‌ನದಿಗಳು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ತಪತಿ, ವಾರ್ಧ, ವೈನ್‌ಗಂಗಾ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.
- “ಧೂಪ್‌ಗರ್” ಬೆಟ್ಟ ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರವಾದ ಬೆಟ್ಟವಾಗಿದೆ.
- “ಪಚ್‌ಮಾರಿ ಗಿರಿಧಾಮ” ವನ್ನು ಈ ಸಾತ್ಪುರ ಪರ್ವತದ ಮಹಾದೇವೋ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಮೈಕಲಾ ಬೆಟ್ಟಗಳು:-

- ಮಹಾದೇವೋ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.
- “ಅಮರ ಕಂಟಕ” ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ.
- “ಅಮರ ಕಂಟಕ” ಇದು ----- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ.
- “ಅಮರ ಕಂಟಕ” ಇದು ತಪತಿ ಮತ್ತು ಮಹಾನದಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಜಲವಿಭಜಕವಾಗಿದೆ.
- ಮೈಕಲಾ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ನರ್ಮದಾ ಸೋನ್, ಮಹಾನದಿ, ವೇನಗಂಗಾ ಉಗಮ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.
- ಈ “ಅಮರ ಕಂಟಕ” ನರ್ಮದಾನದಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾದುದಾಗಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ಹಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

MALAYA GIRI HILLS
NALLAMLLA HILLS
SHESHACHALAM
NAYAGASH HILLS
GARHJAT HILLS
NAGARI HILLS

MALAYA GIRI HILLS:-

- ಅರೆ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
- ಒಡಿಸಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

NALAMLLA HILLS:-

- “ಕಪ್ಪುಬೆಟ್ಟಗಳು” ಎಂದೂ ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಮುಖಜಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- “ಕೋರಮಂಡಲ್” ತೀರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಶ್ರೇಣಿಯು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್, ಕಬ್ಬಿಣ, ಸುಣ್ಣದಕಲ್ಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಈ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ National Highway 9 ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

NAYAGASH HILLS:-

- ಒರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಈ ಶ್ರೇಣಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಇವು ಕಬ್ಬಿಣದ, ಸುಣ್ಣದಕಲ್ಲಿನ ಹಾಗೂ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಅದಿರಿನ ನಿಕ್ಷೇಪ ಹೊಂದಿವೆ.
- ಪೂರ್ವ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

GARHJAT HILLS:-

- “ಒಡಿಶಾದ ಉನ್ನತ” ಪ್ರದೇಶಗಳು ಎಂದೂ ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗ ಹಾಗೂ ಒಡಿಶಾದ ಉತ್ತರದ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಈ ಶ್ರೇಣಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಈ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ “ಮಲಯಗಿರಿ” ಎಂಬುದು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ “ಗೋಂಡ” ಜನಾಂಗದ ಮನೆ ಎಂದೂ ಕೂಡ ಕರೆಯುವರು.

SHESHACHALAM:-

- ಇದು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 7 ಪರ್ವತಗಳನ್ನು (ಬೆಟ್ಟ) ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.
Sheshadri, Neeladri, Garudadri, Anjanadri, Vrishabhadri, Narayanadri, Venkatadri.
- 2011 ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ “ಶೇಶಾಚಲಂ ಜೈವಿಕ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ”ವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
- “ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ”ವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ.

NAGARI HILLS:-

- ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- “ಪುಲಿಕಾಟ್ ಸರೋವರ”ದ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.
- ಈ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ “ಕೈಲಾಸಕೋಣ” ಎಂಬ ಸರೋವರವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

SHIMALA HILLS:-

- ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್ ನಡುವಿನ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಂತೆ ಹಬ್ಬಿದೆ.
- “ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ”ದ ನಾಸಿರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿದೆ.
- “DHODAP”- ಇಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಪರ್ವತವಾಗಿದೆ.
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಖೈಮೂರ್ ಶ್ರೇಣಿಗಳು:-

- ವಿಂಧ್ಯ ಪರ್ವತದ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ.

- ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.
- U.P. ಬಿಹಾರ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ “ಪೂರ್ವ ಜಲಪಾತ”, “ಒಡ್ಡಾ ಜಲಪಾತ” ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಗವಾಲಿಫರ್ ಶ್ರೇಣಿ:-

- ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಮರಾಠ ಯುದ್ಧ II ನಡೆದದ್ದು ಈ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.
- ‘Gwli’ ಎಂದರೆ ದನಕಾಯುವವ ಎಂದರ್ಥ.

ಮಹಾದೇವೋ ಬೆಟ್ಟಗಳು:-

- ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ನರ್ಮದಾ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ಹಾಗೂ ಇದರ ಉಪನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ.
- ನರ್ಮದಾನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ “ಶಿವ ದೇವಾಲಯ”ವಿದೆ.
- ಹಿಂದೂಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶಿವ-Destroyes God ಹಾಗೂ ನರ್ಮದಾ-ಶಿವನ ಮಗಳು ಎಂಬರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

Rajmahal Hills:-

- ಭಾರತದ ‘ಜಾರ್ಖಂಡ್’ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳು “ಬಸಾಲ್ಟ್ ಶಿಲೆ”ಯಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಗಿ ರಚಿತವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.
- “ಲಾವಾದ” ಹರಿಯುವಿಕೆಯಿಂದ ಇವು ರಚಿತವಾಗಿವೆ.
- ರಾಜಮಹಲ್ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು “ಸಸ್ಯದ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಅವಶೇಷಗಳ ಮನೆ” ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳು 68 ರಿಂದ 145 ಮಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ರಚಿತವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.
- ಗಂಗಾನದಿಯು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಹರಿಯಲು ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಸಿದ್ಧ “ಸಂತಾಲ ಜನಾಂಗ” ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

WESTER GHATS

- ಪಶ್ಚಿಮದ ಘಟ್ಟಗಳು ಅಥವಾ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಎನ್ನುವರು.

- ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ-ತಪತಿ ನದಿ ಮತ್ತು ಸತ್‌ಮಾಲಾ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿವರೆಗೆ ಹರಡಿದೆ. (1600 ಕಿ.ಮಿ)
- “ಮೆಸ್ಸಾ ಮತ್ತು “ಇನ್‌ಸೆಲ್‌ಬರ್ಗ್” ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶ ಇದಾಗಿದೆ.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಉತ್ತರದ ಭಾಗವು:- ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಗರ್, ಮಹಾಭಲೇಶ್ವರ, ಕಾಲ್‌ಸುಬೈ ಎತ್ತರ ಶಿಖರದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ 2 ಮುಖ್ಯ ಕಣಿವೆ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ.
1. ತಾಲಘಾಟ್ 2. ಬೋರ್ ಘಾಟ್
- ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ “ಕೊಂಕಣ ಕರಾವಳಿ” ಮೈದಾನವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ದಕ್ಷಿಣದ ಭಾಗ:-

- ಈ ಭಾಗವು ನೀಲಗಿರಿ ಪರ್ವತವನ್ನು ‘ಗೂಡಲೂರು’ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸುತ್ತದೆ.
- “ನೀಲಗಿರಿ ಪರ್ವತ”ವು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಕುದುರೆಮುಖ, ಪುಷ್ಪಗಿರಿ, ದೊಡ್ಡಬೆಟ್ಟ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಖರಗಳು.
- 2012ರಿಂದ “ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು” “World Heritage Site” ಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- (36th Session ನಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ) (UNESCO) .
- Project Elephant:- 1992
→ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಆರಂಭಿಸಿದೆ.
- Project Tiger:- 1972

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ → 2,226 (ಜನವರಿ 20 2015 ಕ್ಕೆ)

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ → 31,368 (2012)

(ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ).

(ಕರ್ನಾಟಕ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯ - 406 ಹುಲಿಗಳಿವೆ).

- ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು “The grate escarpment of India”
(ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿದಾದ ಇಳಿಜಾರು ಶ್ರೇಣಿ) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವದ 8 Hot spot ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 39 ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
ಇದರಲ್ಲಿ (National parks, Wild life sanctuaries, Reserve forests).
- 20 ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿವೆ, 10 ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿವೆ, 5 ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿವೆ, 4 ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿವೆ. ಒಟ್ಟು=39.

“Hottest Biodiversity Hotspots”

7,402	→	ಸಸ್ಯ ಜೀವಿಗಳು
1,814	→	Non – flowering plants
139	→	(ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಭೇದ)
508	→	(ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದ)
179	→	Amphibian
6000	→	ಕೀಟಗಳು
290	→	ಮೀನುಗಳ ಪ್ರಭೇದ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

- ಭಾರತದ “Navy”ಯು ಇದರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ (INS Sahyadri) F49 ಅರಂಭಿಸಿದೆ. (ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿದೆ).
INS ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ → ಜುಲೈ 21 2012 ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಲೆಗಳೆಂದರೆ → ಗ್ರಾನೈಟ್, ಬೊಂಡಾಲೈಟ್, ಚಾರ್ನೋಲೈಟ್.
- ಪ.ಘ.ವಾತವರಣ:- ಉಷ್ಣವಲಯದ ವಾತಾವರಣವಿದೆ. (ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ).

ಕಾಡುಗಳ ಲಕ್ಷಣ:-

4 ಬಗೆಯ ಅರಣ್ಯಗಳಿವೆ.

1. ಉತ್ತರದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು → ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳು.
2. ಉತ್ತರದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು → ಮಳೆಯ ಕಾಡುಗಳು.
3. ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು → ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳು.
4. ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು → ಮಳೆಯ ಕಾಡುಗಳು.

- ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದ ಭಾಗ → ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ.
ದಕ್ಷಿಣದ ಭಾಗ → ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ.
- ಎಲೆ ಉದುರಿಸುವ ಕಾಡುಗಳು (ಸಾಗುವಾನಿ ಮರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ).
- ಈ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳು.
 1. ಲಾರೇಸೀ ಕುಟುಂಬ → ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ.

2. ಶುಲ್ಲೇನಿಯಾ → ತೇವ ಭರಿತ.
3. ಡಿಪ್ಪೆರೋಕಾಪ್ಪೇ →
- ದೇಶದಲ್ಲಿ → 27% ಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳು ಈ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಅರಣ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು:-
 1. ನೀಲಗಿರಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಉದ್ಯಾನ. (ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ).
 2. ನಾಗರ ಹೊಳೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನ. (ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.)
 3. ನುಗು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ. (ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ).
 4. ವಯನಾಡ್. (ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ).
 5. ಮುದುಮಲೈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನಗಳು. (ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ).
 6. ಮೌನಕಣಿವೆ (Sailent Valley) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ. (ಕೇರಳದಲ್ಲಿದೆ).

UNESCO ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಉಪವಿಭಾಗಗಳು:-

1. ಅಗಸ್ತ್ಯಮಲೈ. 2. ಪರಿಯಾರ್. 3. ಆನೆಮಲೈ. 4. ನೀಲಗಿರಿ. 5. ತಲಕಾವೇರಿ. 6. ಕುದುರೆಮುಖ. 7. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ.

ಪೂರ್ವದ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶ:-

- ಪೂರ್ವಘಾಟ್, ಮಹೇಂದ್ರ ಪರ್ವತ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಒಡಿಶಾ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.
- “ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಷ್ಟ” ಇವು ಎತ್ತರವಾಗಿಲ್ಲ.
- ಉತ್ತರದ “ಪೂರ್ವ ಬೆಟ್ಟಗಳು” → ಒರಿಸ್ಸಾ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ, ದಕ್ಷಿಣದ “ಪೂರ್ವ ಬೆಟ್ಟಗಳು” → ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿವೆ.

• **ಪೂರ್ವಬೆಟ್ಟಗಳ ಉತ್ತರದ ಭಾಗ:- (Odisha, Andrapradesh.)**

- ಇಲ್ಲಿ ಸಿಮಿಲಿಪಾಲ್ ಮತ್ತು ಕಿಯೋಂಜಾರ್ ಪರ್ವತ ಪುಂಜಗಳಿವೆ.
- ಗಂಧಮಾಧನ, ಮಲಯಗಿರಿ ಎತ್ತರವಾದ ಶಿಖರಗಳು.
- ಇಲ್ಲಿ ಶೊಂಡಮಲ್ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.
- ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದ ಬಳಿ ಇರುವ “ಆರ್ಮ್ ಕೊಂಡ” ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಶಿಖರವಾಗಿದೆ.
- ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಪೆನ್ನಾರ್ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನಡುವೆ ಕಂಡುಬರುವ “ನಲ್ಲಾಮಲೈ” ಅರಣ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಶ್ರೇಣಿಯಾಗಿದೆ.

• **ಪಾಲ್‌ಘಾಟ್ ತೆರವು:- (Palgnat gap)**

- ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಕಂಡುಬರದೇ ಇರುವ ಭಾಗ.
- ಇದು ಸಡಿಲವಾದ “ಶಿಲಾಸ್ತರವಾಗಿದ್ದು” “ಕೊರೆತದ ಮೂಲಕ” ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಪೂರ್ವ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ “ಬೌದ್ಧ” ಧರ್ಮದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

• ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು:-

- ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಭಾಗವಾಗಿವೆ. (Tamil Nadu) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.
- ದಖನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ಅತ್ಯಂತ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- “ಮೊಡ್ಡಬೆಟ್ಟ” ಇದರ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರವಾದ ಬೆಟ್ಟವಾಗಿದೆ. (2.637 ಮೀ).
- “ನೀಲಗಿರಿ” (ಜಿ) ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಇವು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತವೆ.
- ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣಾಮಲೈ, ಪಳನಿಬೆಟ್ಟಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.
- “ನೀಲಗಿರಿ ಜೈವಿಕ ಸಂರಕ್ಷಿತಾರಣ್ಯ”ವನ್ನು UNESCO ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- “ನೀಲಗಿರಿ ಪರ್ವತ” Lakshmi Goddess of Wealth ಎಂದರ್ಥ.
- ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇತರೆ ಬೆಟ್ಟಗಳು:- (ದೇವಶೋಲಾ, ಹುಲಿಕಲ್ ದುರ್ಗ, ರಾಲ್ಪಿಯಾ ಬೆಟ್ಟ, ಅವಲಾಂಚಿ ಬೆಟ್ಟ, ಮುಕುರ್ತಿ ಬೆಟ್ಟ, ಮುತ್ತುನಾಡು ಬೆಟ್ಟ).

ದಕ್ಷಿಣದ ಬೆಟ್ಟಗಳು

- ಪಾಲ್‌ಘಾಟ್ ತೆರವಿನಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೂ ಆವಿರಿಸಿರುವ ಬೆಟ್ಟಗಳಾಗಿವೆ.
- ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 3 ಸರಣಿಗಳಿವೆ.
- ಅಣ್ಣಾಮಲೈ - ಪಳನಿಬೆಟ್ಟ - ಈಳಾಮಲೈ.

ಈಳಾಮಲೈ:-

- ಇವುಗಳನ್ನು ಈಳಾಮಲೈ “ಮೆಣಸಿನ ತೋಟಗಳು” ಎನ್ನುವರು. ಇವು ಕೇರಳ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹರಡಿವೆ. (Cardamom ಬೆಟ್ಟಗಳು) ಎನ್ನುವರು.
- ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೆಣಸು ಹಾಗೂ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಇವುಗಳು ಕೂಡ UNESCO ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿವೆ.
- “ಮಹೇಂದ್ರಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟ” ಇಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಿಖರವಾಗಿದೆ. (ಈ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು “ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮಲೈ” ಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು).
- ಮೆಣಸು:- “ಕಪ್ಪು ಬಂಗಾರ” ಎನ್ನುವರು.
- ಕೇರಳ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಣ್ಣಾಮಲೈ ಬೆಟ್ಟಗಳು:-

- ಈ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ 'ಅನೈಮುಡಿ' ಶಿಖರವಿದೆ.
- ಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಿಖರವಾಗಿದೆ. (ಅನೈಮುಡಿ).
- ಈ ಬೆಟ್ಟಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ "ಪಳನಿಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು" ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. (ಮುರುಗನ್) ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ "ಕೊಡೈಕೆನಾಲ್" ಗಿರಿಧಾಮವಿದೆ.
- ಈ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ "ವೆಂಬಾಡಿ ಶೋಲಾ" ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ.
- ನೀಲಿರಿ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣದ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಲಾ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಶೋಲಾ ಬೆಟ್ಟಗಳು:-

ಭಾರತದ ಕರಾವಳಿ ತೀರಗಳು

ಭಾರತದ ಕರಾವಳಿ ತೀರದಲ್ಲಿ 2 ವಿಧಗಳು

1. "ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ." 2. "ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿ."

ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಕರಾವಳಿ.

ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪದ ಒಟ್ಟು ಕರಾವಳಿ ಉದ್ದ (6.100 ಕಿ.ಮಿ)

ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ+ದ್ವೀಪಗಳ ಒಟ್ಟು ಕರಾವಳಿಯ ಉದ್ದವಾಗಿದೆ. (7516.6 ಕಿಮಿ)

- ಗುಜರಾತಿನ ಖಚ್‌ನಿಂದ ಪೂರ್ವದ ಗಂಗಾನದಿಯ ಮುಖಜಭೂಮಿಯವರೆವಿಗೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ 'ತಮಿಳುನಾಡಿನ' ರಾಮೇಶ್ವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೀರ ಪ್ರದೇಶವು ಮುಳುಗಡೆ ಹೊಂದಿದೆ.

ಹೋಲಿಕೆ:-

ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿ

- ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ/ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ.
- ಒಣ ಹವೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ನದಿಗಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮುಖಜಭೂಮಿ.
- ಕೃತಕ ಬಂದರುಗಳು ನಿರ್ಮಾಣ (ಚೆನ್ನೈ, ಪಾರಾದೀಪ್, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ)

ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ

- ಕಿರಿದಾಗಿದೆ/ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದೆ.
- ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ/ಶೀತ+ತೇವಯುತ.
- ಆಳವಾದ, ನೀಳವಾದ ನದಿ ಅಳಿವೆಗಳಿಂದ
- ಕೂಡಿದೆ.
- ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬಂದರುಗಳು.

REMAINING NOTES WILL GET AFTER SUBSCRIPTION OF COURSE

ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ KPSC FDA/SDA EXAM PREPARTION COURSE

- ಕೋರ್ಸ್ ನ ಅವಧಿ 3ತಿಂಗಳು (18th ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ to ನವೆಂಬರ್/ಡಿಸೆಂಬರ್)
- ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ದಿನಾಂಕ - 18th ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್

ಕೋರ್ಸ್‌ನ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳು

- KPSC FDA/SDA ಪತ್ರಿಕೆ-1 ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆ-2 ವಿಷಯಗಳು ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಪ್ರತಿ ದಿನದ ಓದುವ ಪ್ಲಾನ್ ಎಲ್ಲಿ? ಹೇಗೆ? ಯಾವ ಪಠ್ಯ ದಿಂದ ಓದಬೇಕು? ಎಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಪ್ಲಾನ್ ಅನ್ನು ತುಂಬ SCIENTIFICALLY ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರತಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯ (Block Wise) ಓದುವ ಹಾಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಿಮಗೆ ಒಂದು ವಾರದ ಮುಂಚಿತ ವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಐಎಎಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನೋಟ್ಸ್ ಗಳನ್ನು (ಮಾಡುಲಿ) ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಪಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟ್ಸ್ ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಅದನ್ನೇ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಓದಿದರೆ ಸಾಕು. ಈ ನೋಟ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ತುಂಬ ಸರಳವಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ (TECHNIQUELY) ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

*

* ಪ್ರತಿ ವಾರ KPSC ಯ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಟೆಸ್ಟ್ ಇರುತ್ತದೆ ಆ ವಾರದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು MCQ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎರಡು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.
(TEST MCQ QUESTIONS WILL CONTAINS BOTH CURRENT AFFAIRS AND STATIC PORTION)

* ಅಂದಿನ ದಿನ ಓದಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಂದೇ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಬೇಕು.. ಯಾವ ರೀತಿ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿಮ್ಮ DASHBOARD ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

*

* ಪೇಪರ್-2 ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವಾರ ಟೆಸ್ಟ್ ಸೀರೀಸ್ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುವುದು

- * ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು (ನಮ್ಮ ಪೀಡಿಯಾ) KPSC ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸರಳವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು .
- * ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಸಹ ಟೆಸ್ಟ್ ಸೀರೀಸ್ ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಕವರ್ ಮಾಡಲಾಗುವುದು
- * ನಂತರ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ KPSC ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪೇಪರ್-1 ಮತ್ತು ಪೇಪರ್-2 Full Length Test Series ನಡೆಸಲಾಗುವುದು.
- * **ಒಟ್ಟು ಟೆಸ್ಟ್ ಸೀರೀಸ್**
- * ಪತ್ರಿಕೆ -1 ---12 TESTS + 3 to 5 Full Length Test Series
- * ಪತ್ರಿಕೆ -2 -12 TESTS + 3 Full Length Test Series
- * ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಅವರ ಕನಸಿನ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಓದಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಬೇರೆ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಮರಳಾ ಗುವುದನ್ನು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ .

COURSE FEE STRUCTURE

- * **COMPLETE COURSE-1499/- (INCLUDING ALL TAXES)**
- * **FOR SUBSCRIPTION VISIT AND MORE DETAILS**

* **<http://www.nammaiasacademy.com>**

FOR SAMPLE NOTES PLAN VISIT

<http://www.kpscsample.nammaiasacademy.com>

**NOTE –WE ARE TAKING VERY LIMITED SEATS THOSE WHO
SUBSCIBE 1ST THEY WILL GET CONFIRMATION OF SEAT
AFTER CONFIRMATION YOU WILL GET YOUR LOGIN ID
AND PASSWORD**

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ

ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚೌಕಟ್ಟು

ಪೀಠಿಕೆ

- ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಭಾಗಗಳ ಒಟ್ಟು ತಂಡಕ್ಕೆ "ಪದ್ಧತಿ " ಅಥವಾ "ವ್ಯವಸ್ಥೆ" ಎಂದು ಹೆಸರು. ಅಂದರೆ ಮೂರ್ತ ಅಥವಾ ಅಮೂರ್ತ ವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಮುದಾಯವೇ "ಪದ್ಧತಿ".
- ಆರ್ಥಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಮೊದಲು "ಆರ್ಥಿಕತೆ" ಅಥವಾ "ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ" ಅಥವಾ "ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ" ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. "ದೇಶ" ಮತ್ತು "ರಾಷ್ಟ್ರ" ಎಂಬುವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಭಾಷೆಗಳಾಗಿರುವಂತೆ "ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ" ಎಂಬುದು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. "ದೇಶ ಎಂಬ ಪದವು ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದು ಭೂ ಗಡಿ ಅಥವಾ ಸರಹದ್ದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಭಾರತದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಪಾಕ್ಷಿಮಾಭಿಮುಖಿಯಾಗಿ ಭಾರತದ ಭೂ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಸೂಚಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. "ರಾಷ್ಟ್ರ" ಎಂಬುದು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಮೂರೂ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ:

1. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಭೂ ಗಡಿ.
2. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು
3. ಸರ್ಕಾರ

ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ದೇಶವು ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

- ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಹೂಡಿಕೆ, ವಿತರಣೆ, ಅನುಭೋಗ ಮುಂತಾದವು ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದೇ ಆರ್ಥಿಕ ಪದ್ಧತಿ. ಅಂದರೆ ಯಾವುದೊಂದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಒಡತನ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ರಚನೆಯೇ ಆರ್ಥಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಉತ್ಪಾದನ ವಿಧಾನ ಅಥವಾ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ, ಜನಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಆರ್ಥಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.
- ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆ ಅಥವಾ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದರ ಚೌಕಟ್ಟು ಎಂಬುದು ಜೀವನೋಪಾಯ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಜನರು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ, ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಈ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗಡೆಯೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ

- ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವು ಒಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ಬಹಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಂತ, ವಿವಿಧ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳ ಪಾತ್ರ, ಜನರು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ವಿವಿಧ ಜನವರ್ಗಗಳ ನಡುವೆ ಆದಾಯದ ವಿತರಣೆ, ಇತರೆ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಂತೆ ಆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.
- ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ಇಂದು ವಿಪರೀತ ಮಹತ್ವ ದೊರೆತಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋಲಿಕೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ

- ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಹಣರೂಪಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೆಸರೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಅದು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವು ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಸಮಗ್ರ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವು ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ನಡುವೆ ಗೇಣಿ, ಕೂಲಿ, ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಲಾಭದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೇಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು.

- **ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ** "ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಶ್ರಮಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಅಲ್ಲಿಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣದ ಭೌತಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ. ಮಾರ್ಷಲ್ ಇಲ್ಲಿ "ನಿವ್ವಳ " ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ. ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಳೆದಾಗ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರೊ. ಎ. ಸಿ. ಪಿಗೊ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ** "ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಆದಾಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಜನಸಮುದಾಯದ ಭೌತಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಹಣದ ಮೂಲಕ ಅಳೆದಾಗ ದೊರೆಯುವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ." ಇರ್ವಿಂಗ್ ಫಿಷರ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ "ತಮ್ಮ ಭೌತಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನವೀಯ ಪರಿಸರದಿಂದ ಅಂತಿಮ ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಪಡೆಯುವ ಸೇವೆಗಳೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ. ಮಾರ್ಷಲ್ ಮತ್ತು ಪಿಗೊ ಅವರ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಿಂತ ಫಿಷರ್ ಅವರ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

ಮಾರ್ಷಲ್ ಮತ್ತು ಪಿಗೊ ಅವರು ಉತ್ಪನ್ನದ ಕಡೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರೆ, ಫಿಷರ್ ಅವರು ಅನುಭೋಗದ ಕಡೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಸೈಮನ್ ಕಜನೆಟ್ಸ್ ಎಂಬ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ "ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇಶದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಂತಿಮ ಭೋಗಿಗಳ ಕೈಗೆ ಅಥವಾ ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪ್ರವಹಿಸುವ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪನ್ನವೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ."

೧೯೫೧ರ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ "ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ದ್ವಿಗಣಿತವಿಲ್ಲದಂತೆ ಅಳತೆ ಮಾಡಿದ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಗಾತ್ರವೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಅಂದಾಜು." ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಅರ್ಥವು ಸರಳವೂ ಸುಸ್ಪಷ್ಟವೂ ಆಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಸ್ವರೂಪ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಬಗೆಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಭೇದವಿರುವುದು ಈ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ.

1. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವು ಒಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಣರೂಪಿ ವರಮಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
2. ಅದು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
3. ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಥವಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾತ್ರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ದ್ವಿಗಣನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು.
5. ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ವರಮಾನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬೇಕು.

6. ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬೇಕು.
7. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವು ಪ್ರಹನವೆ ಹೊರತು ಸಂಗ್ರಹವಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ಸರಕುಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅದು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ವಿವಿಧ ಪರಿಭಾವನೆಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವು ಅನೇಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಸಮಗ್ರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅದರ ವಿವಿಧ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

1. ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ

- "ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ" ವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಒಂದು ಪರಿಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವೇ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ. ಅಂದರೆ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ 'ಒಟ್ಟು' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಸವೆಯುವುದು ಸಹಜ. ಅವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 'ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ' ಎಂದು ಹೆಸರು. ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ಕಳೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು

$$\text{ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ} = \text{ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ} + \text{ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ}$$

ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

➤ **ಹಣರೂಪಿ ಮಾಪನ:**

➤ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಹಣರೂಪಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

➤ **ಕೇವಲ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಪರಿಗಣನೆ:**

➤ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ದ್ವಿಗಣನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು ಅಂದರೆ ಅವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದಿರಬೇಕು.

➤ ಅಂತಹ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು ಇನ್ನಾವುದೇ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಮವರ್ತಿ ವಸ್ತುವಾಗಿರಬಾರದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಹತ್ತಿಯು ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಅಂತಿಮ ಸರಕಾಗಿದೆ. ಎರಡೂ ವಸ್ತುಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ದ್ವಿಗಣನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

➤ **ಕೇವಲ ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಪರಿಗಣನೆ:**

➤ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ

ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹಳೆಯ ಸರಕುಗಳು, ಷೇರುಗಳು, ಸಾಲಪತ್ರಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

➤ ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳು ಕೇವಲ ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಹೊರತು ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಮೌಲ್ಯದ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ.

➤ **ವರ್ಗಾವಣೆ ಗಳಿಕೆಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ:**

➤ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಹಣ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ವಿಮೆ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

➤ ಏಕೆಂದರೆ ಇವು ವರ್ಗಾವಣೆ ಗಳಿಕೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು ಅವುಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕುಗಳ ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗದಿರುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಬೆಲೆಯ ಏರಿಳಿತಗಳಿಂದ ಸಂಬಂಧಿಸುವ ಲಾಭಗಳ ಅಥವಾ ನಷ್ಟಗಳ ಸೇರ್ಪಡೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ: ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಳಿತ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹಣದುಬ್ಬರದ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆಯು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ, ಅದರ ಮಾರಾಟದಿಂದ ದೊರೆತ ಲಾಭವು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

➤ ಅಕ್ರಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಆದಾಯದ ಪರಿಗಣನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ: ಅಕ್ರಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಗಳಿಸಲಾಗುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಒಟ್ಟು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಆದಾಯವು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

- ಉಚಿತ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಪರಿಗಣನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ: ಉಚಿತವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವುಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾಪನದ ವಿಧಾನಗಳು

ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಲು ಮೂರು ವಿಧಾನಗಳಿವೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ (೧) ಆದಾಯದ ವಿಧಾನ, (೨) ವೆಚ್ಚದ ವಿಧಾನ, ಮತ್ತು (೩) ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸೇರ್ಪಡೆ ವಿಧಾನ.

೧. ಆದಾಯದ ವಿಧಾನ

- ಆದಾಯದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ವಿವಿಧ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಪ್ರತಿಫಲದ ಮೂಲಕ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಈ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಹಣರೂಪಿ ಪ್ರತಿಫಲವೇ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು 'ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಧಾನ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿವಿಧ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ವಿವಿಧ ರೀತಿಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ:

- I. ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ವೇತನ
- II. ಗೇಣಿಯಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಆದಾಯ
- III. ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಆದಾಯ
- IV. ಲಾಭಂಶಗಳು
- V. ಉದ್ಯಮಗಳು ವಿತರಿಸಿಲ್ಲದ ಲಾಭಗಳು
- VI. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ವರಮಾನ
- VII. ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ವರಮಾನ
- VIII. ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ
- IX. ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ. ಅಂದರೆ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಆಮದುಗಳಿಗಿಂತ ಅವುಗಳ ರಫ್ತುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವಾಗ ದೊರೆಯುವ ಆದಾಯ.

ಆದಾಯದ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ,

ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ = ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ವೇತನ + ಗೇಣಿ + ಬಡ್ಡಿ + ಲಾಭಂಶ + ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು + ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು + ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ + ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ

೨. ವೆಚ್ಚದ ವಿಧಾನ

➤ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ವೆಚ್ಚದ ಮೂಲಕವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಕೆಳಗಿನ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

- i. ಖಾಸಗಿ ಅನುಭೋಗಿ ವೆಚ್ಚ : ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭೋಗದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ii. ಒಟ್ಟು ಸ್ವದೇಶೀ ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆ: ಖಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಹೊಸ ಹೂಡಿಕೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಬಂಡವಾಳದ ನವೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- iii. ನಿವ್ವಳ ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆ : ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶವು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿದೇಶದಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಫ್ತುಮಡಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಫ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ಆಮದುಗಳ ಮೌಲ್ಯದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿವ್ವಳ ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆ ಅಥವಾ ರಫ್ತುಹೆಚ್ಚುವರಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- iv. ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚ : ಸರ್ಕಾರವು ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚವು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಆದ್ದರಿಂದ,

ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ = ಖಾಸಗಿ ಅನುಭೋಗಿ ವೆಚ್ಚ + ಖಾಸಗಿ ಅನುಭೋಗಿ ವೆಚ್ಚ + ನಿವ್ವಳ ವಿದೇಶಿ

ಹೂಡಿಕೆ + ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚ

$$GNP + C + I + G + (X-M) + (R-P)$$

ಈ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ: C = ಅನುಭೋಗಿ ವೆಚ್ಚ

I = ಒಟ್ಟು ಹೂಡಿಕೆ

G = ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚ

X = ರಫ್ತು ಗಳು

M = ಆಮದುಗಳು

R = ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಆದಾಯ

P = ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಆದಾಯ

ಆಗಿರುತ್ತವೆ.

೩. ಮೌಲ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆಯ ವಿಧಾನ

- ಮೌಲ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆಯ ವಿಧಾನವು ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಹಬರೂಪಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ದ್ವಿಗಣನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಆದರೆ ಅಂತಿಮ ಸರಕು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕಿನ ನಡುವೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದು ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳು, ಅರೆ ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು, ಇಂಧನ ಸೇವೆಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೂಡುವಳಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಅಂತಿಮ ಸರಕುಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸರಕುಗಳಾಗಿರಬಹುದು.

ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಪರಿಭಾವನೆಯೇನೋ ಹೌದು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಗ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಗಳಿಕೆಯ ಬಗೆಗೆ ಅದು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಅದರ ಪ್ರಮುಖ ದೋಷವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಧನೆಯ ನಿವ್ವಳ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಇದು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

2. ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ

ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಳೆದಾಗ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

- ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಸ್ಥಾವರಗಳು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳು ಸವೆದುಹೋಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹಾಳಾಗುತ್ತವೆ. ಉತ್ಪಾದನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಇವುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಬದಲಾಯಿಸಲು ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 'ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ'

ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಳೆದಾಗ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು

ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ = ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ - ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚ

NNP = GNP - Depreciation

ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ - ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳು + ಸಹಾಯಧನ

ವಿವಿಧ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ನಡುವೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಭಾವನೆಯ ಬಹಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

3. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ

ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು 'ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕುಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವೇ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸವಕಳಿಯನ್ನು ಕಳೆದಾಗ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಆ ಪ್ರಕಾರ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ = ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ - ಸವಕಳಿ

NNP at Market Price = GNP – Depreciation

4. ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ

- ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಫಲಗಳ ಸಮಗ್ರ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದನ್ನು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ' ಎಂಬ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪದಿಂದಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಗೇಣಿ, ಕೂಲಿ, ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಲಾಭದ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ರೂಪದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ನಡುವಿನ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು
- ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಿಂದ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದು, ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.
- ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಿಂದ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕು. ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ನಂತರ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕು . ಇದು ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಆದಾಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಸಹಾಯಧನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಉದ್ಯಮವು ಗಳಿಸುವ ವಾಸ್ತವ ಆದಾಯದ ಚಿತ್ರಣವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು

ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಸೂತ್ರದ ಮೂಲಕ

ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು

ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ = ನಿವ್ವಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ - ಪರೋಕ್ಷ
ತೆರಿಗೆಗಳು + ಸಹಾಯಧನಗಳು

$$\text{NNP at Factor Cost} = \text{NNP at Market Prices} - T + S$$

- ಇಲ್ಲಿ T ಎಂಬುದು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು S ಎಂಬುದು ಸಹಾಯಧನಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ
- ವಿವಿಧ ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ನಡುವೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಪರಿಭಾಷೆಯು ಬಹಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.